

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Museum-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Égész évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Merre megy a gőzös?

Budapest, április 26.

(g—a) Hát igenis, megint megy a gőzös. Acélkarmaival megint belekapaszkodik a sinekbe. Bodor füstje megint végigszáll a magyar rónak, völgyek felett. Zakatolása megint fölveri alvó bércek csöndességét. Rendben van minden, csöndben van minden, mehetünk tovább.

De hova megyünk? . . . Hát ugyan hova mennénk máshová, mint a közjogi gravámenek rengetegébe, ahol precedens-virágok nyílnak, paragrafus-fák hajladoznak és a közjogi lelkiismeret manói jelennek meg viharos éjszakákon? A parlament ebben a pagonyban szeret vadászni. Cseresznyemagra töltött puskával itt teríti le a közjogi verebeket. Ki ne látna jóelőre, hogy mire összeül megint a parlament, addigra minden ember készen lesz a közjogi kifogások egész lajstromával? Senki sem fogja azt keresni, hogy mi is volt a sztrájk oka és mennyi a belőle származó kár, de mindenki azt kutatja majd, hogy hol, mikor, merre esett egy kis magánlaksértés. Hol fogtak le egy Lengyel Zoltánt és — óh borzadály! — miért nem mondták meg az ülészak berekesztése alkalmával, hogy mikor nyitják meg újból a Ház kapuit? A pártpolitika megint főlészre kerül s a közjogi viták szörnyű posványából

megint hangos kuruttyulás hangzik majd mindenfelé. Mert most már megy a gőzös és mert most már minden rendben van.

Pedig nem a sztrájk szűnt meg. Csak egy sztrájk. Igaz, a legnagyobb, amelyet mi láttunk, s a legkártevőbb azok közül, amelyeknek kárait éreztük, De mégis csak egy sztrájk múlt el. A sztrájk maradt. Sőt maradt a folytonos, egyre-másra szaporodó, egyre erősödő sztrájk, a bérharcmozgalmak egész sora, sőt a bérharc-hadjárat. Magyarország ma nem is egyéb, mint ez állandósult, szinte intézményszerű bérharcok csatatere, melyen kerseres, véres dulások folynak munkaadó és munkás között s alig van zuga az országnak, ahol a munkások ezrei ne gondolnának kerseres forradalmi haraggal igazi vagy vélt elnyomókra. A fővárosi műhelyekben egész télen lobogott a munkásharag tüze, áterjedt a vidéki városok munkástelepeire, aztán újból itt gyulladt ki a közelünkben s most is ég a sztrájkoló fuvarosok lelkében. Vegyék elő a számoló-írónt, egy szelet papírost s számítsák ki, hogy az a rengeteg kár, amelyet a vasutasok bérmozgalma okozott, elenyésző kár a mellett, amelyet e folytonos, végtelen sztrájkok eredményeztek. Ehhez a számvetéshez nem kell egyéb, csak a ceruza, a papíros, egy kis szociális lelkiismeret és egy kis szociális intelligencia. De hát van-e

ilyen ebben az országban? Látják-e sokan, hogy ami itt történik, az az ipari élet válsága? Vagy talán éppen azért nem látják, mert csak az ipari életé? S csak azért nem dobban meg a szociális lelkiismeret, mert még nem jutott el a forradalom tüze a mezőgazdasági munkások lelkébe? Hát jó. Ma még vigasztalódnak azon, hogy tönkremennek iparosaink, hogy egy részüket a kivándorlási hajó fedélzetén pillantjuk meg, a másikat pedig hazátlanul és bitangul látjuk lesülyedni a rongy-proletáriátus iszonyatos nyomorába. Ma még csöndes téllenséggel, közjogi marakodások szórakoztató izgalmaiba elmerülve nézik a dolgokat. Kényelmesen, mint ahogy a páholyból nézik a tragédia máodik fölvonását, reménykedve, hogy a katasztrófa talán mégsem következik be. A nagy remég azonban be fog következni és a szociális katasztrófát nem fogjuk elkerülni abban a pillanatban, amelyben a sztrájk fegyverét a mezőgazdasági munkások is kezükbe ragadják. Az első sztrájk, amely egy laifundium munkásait szólítja majd el a munka mezejéről, nagyobb és mélységesebb megrendülést fog okozni, mint minden eddigi. Akkor a közjogi béka-egérharcoknak talán vége szakad majd s a magyar parlament szociális vénája talán megtelik vérrrel. De vajjon jókor lesz-e? Nem lesz-e késő? Nem jut-e

TÁRCA

Ócska házak.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Krúdy Gyula.

A podolini négyszögletes piacon tán még most is megvan egymással szemben az a két ócska ház, amelyek közvetlen közelből egymást nézik furcsa kis ablakokkal. Vajjon mért is ne volnának meg? Ha már két-haromszáz esztendeig tudtak ott maradni, ott megvélni, vajjon mért kellene éppen most nekik eltűnni, midőn sok-sok esztendő múlva eszembe jutnak és az emlékezésem, ez a vándormadár élembre hozza a kis határszéli várost, ahol egykor lapdázunk a Poprád partján és Moózy János tőisztelendő ur göbcs ujjáival akkora barackot nyomott a fejünkre, amilyen barackokat itt a hegyvidéken soha sem láttunk? Száll, száll az emlékezés . . . Ha valaki mindazt le tudná írni, ami az álmatlan éjszakákon az ember fejében megfordul! Az öreg emberek, akik leginkább nappal tudnak aludni, mily nagy utakat járhatnak be egy-egy csöndes éjjelen! De még a legridegebb szív is ellágyul a magányosságban és a gondolatok, amelyeknek nem lehet parancsolni ilyenkor, viszik-viszik a komor kamárt vagy a tervező vállalkozót, mint megannyi szilaj paripák, messze a jelentől . . . A dres szakáll és a ráncok egyszerűen eltűnnek az arcáról, de még a lélek redői is mintha kisimulnának. Hogy is volt

csak akkor, — egyszer . . . Mindenkinek van élettörténete.

Tehát ott állt a két nagyon ócska ház a piacon és bennük két testvér lakott. Az idősebbik Rubinszky az egyikben, a másikban a fiatalabbi Rubinszky . . . Ma furcsának talalom, hogy így megkülönböztették őket, hiszen öregnek elég öreg volt akarmelyik. De hát hiába: a podoliniak tudták, hogy mejjük jött hamarabb a világra. De még az apjukra is emlékeztek, a nevezetes Rubinszky Mártonra, aki a leghíresebb tákácsmester volt a maga idejében. Az öreg asszonyok elzárt székényeikben még őrizték azokat a soha meg nem sárguló vásznakat, amelyeket az öreg Rubinszky szőtt valamikor. („Aranymérővel kellene annak mérni végjét”, mondogatták. De azért persze nem mérték aranymérővel.) De egyebekben is nagyon okos ember volt az öreg. Mikor a fiai már felnőttek, rájött, hogy a két testvér voltaképpen annyira som testvér, mintha az egyiket a lubói országuton találták volna, a másikat pedig valahol a világ másik részében, mondjuk az eperjesi piacon. János, az idősebbik, komoly, csendes, szótlán fiatal ember volt, míg az ifjabbik, Boldizsár, pazarló, mulató léha volt, amilyenek nem is találhatók már ezen a környéken, csak messzebb, Lengyelország felé, ahol tudvaleg minden férfiemberben három ördög lakik: az ital, a játék és az asszony nevezetű ördög. De viszont az asszonyokban harmincöt-három ördög van ennek ellenében. (Az öreg Budeusz, a nagytudomány tanító el is tudta sorolni verses formában a harminchárom ördögöt, de

csak deákul. Okosak voltak a régi emtörök. Amit nem akartak, hogy mindenki, gyerek, leányféle megértsen, deákul mondták. Bezzeg mondhatnák manapság akár, miféle nyelven!)

Az öreg Rubinszky busult is eleget a második fia miatt. Elkecsered sében még öreg feleségével sem állotta incselkedni: — Te mama . . . Akkoriban, mikor Boldizsár született, te jártál a lengyel vásárokra a vászonnal. Gondolj csak vissza! Hsz elég szemrevaló menyecske voltál . . .

A tőpródiótt asszonyka hamisan hunyorított a szemével: — Van benne valami. De már nem emlékszem valamennyi udvarlómrá. Lehet, hogy volt közöttük lengyel is.

Miro az öreg Rubinszky elnevette magát, mert csak nem árthat a tekintélyének azzal, hogy megakadon az asszonyka bohóságain! Ugyanezért — híres okossága miatt — nem sokat busult a Boldizsár dolgán sem.

— Nem valok vagytok ti egymás mellé, gyerekek, — mondta nekik . . . Vajjatok külön. Es csak akkor menjetek össze, ha szükségétek leg egymásra.

Nekik ajándékozta tehát a két ócska házat ott a piacon. Volt ugyan neki több háza is. Mit vehetett volna egyebet a vagyonán: hegyet vagy követ? De ez a két ócska ház látszott legalkalmasabbnak. A vagyonát is ugy-osztotta el, hogy kétannyi jutott belőle Jánosnak, mint Boldizsárnak.

— Elég lesz Boldizsárnak ennyi is cédá asszonyokra, tivornyára elköteni — diktálta a halálos ágyán Szirnyák Mihálynak, a notáriusnak. — Ha pedig már

majd akkor a bűnbánók eszébe az a példa, melyet akár a mai napon is vehetnének Vilmos császártól, aki végigtekint Európán, figyelő szeme előtt nem bujik meg egyetlen egy ország szociális balesete sem s ahol azt látja, hogy milliók pusztulnak el a más hibájából, ott a maga okosságával — tanul. A német császár a magyar vasuti mozgalom káraiból máris tanult s első dolga volt, hogy törvényjavaslatot készítettett a német vasutasok anyagi helyzetének javítása érdekében. Ime — egy császár, aki a szociális kórságot úgy kezeli, hogy a kórság okait szünteti meg. S ime — egy ország, amely még a kórság tünetei mellett is némán halad el, csak akkor áll talpra, ha már nagyon szembe ötlenek a bajok s ha aztán a tünetek elmúltak, föllélegzik, megnyugszik és örül. A kezét dörzsöli s azt mondja: — Ni! Megy a gőzös! Rendben van minden!

A struccmadár ismert politikus. De meg kell engedni, hogy lángelme a magyar politikai struccokhoz képest.

Sztrájkok voltak, vannak és lesznek. Sőt egyre többen lesznek. A bérharckokat propagáló erők egyre terjednek. A gyűjtőanyag egyre jobban halmozódik. A példa ragadós. A zűgallomásokon, ahova az agitáció hangja soha sem hatolt be, egyszerre megáll a vonat. A paraszt eszmél. Gondolkodik s kitalálja, hogy ezt a lehetetlenséget az összetartás, a szolidaritás ereje okozta. Aztán megtudja, hogy ez a sztrájk valami hatalmas, büvös, szörnyű erő lehet, mert még a rohanó vasutat is megállítja. Innen már csak egy gondolat van odáig, hogy hátha egyszer megállana a kasza is, a kapa is, a gőzcséplő is...

Am a paraszt gondolkodik, de a

mindenét elköltötte volna, akkor János fiam ossza meg veled magad.

Hogy, hogy nem történik? Szirnyák Mihály is öreg ember volt már ebben az időben, — a jobbik fülére semmit se hallott; de Rubinszky uram is nagyon halak monda az utolsó szavakat. Elég annyi, hogy a végső passzus kimaradt a végrendelezből. Az öreg takács azután csöndesen elaludt és többé föl nem ébredt. A fiuk pedig az utolsó akarata értelmében megosztottak a vagyron. Jól eresztett a híres szépségi vászon! Az öreg annyit szőtt össze belőle, hogy el sem lehet gondolni, hol adta el mindazt az asszonyka. Igaz, ami igaz, hogy oda előre nagyon kívánatos menyecske volt az asszonyka. Még a toporcezi gróf is szépsi vászonban járt akkoriban. De hiába járt... Boldizsárnak a rengeteg könnyelműségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy csufolkodva szólt oda a bátyjához:

— Aztán jól vigyázz rá, mert én nem adok neked semmit.

Amin aztán az atyafiak nagyon sokáig nevettek. Csak János vonogatta haragosan a vállát:

— Bolond ez az én öcsém. A sok szoknya már elvette az eszét.

Ennek hírére vette Boldizsár és azt üzent a bátyjának:

— Az ördögé vagy, János. Az öreg Szirnyák adott el már neki, mikor meghamisította az apánk végrendeletét.

Ki tudná, hogy honnan tudta meg Boldizsár a dolgot? Vagy talán nem is mondta neki senki, csak úgy magától találta ki, amikor Szirnyák Mariska minden

pártpolitikának csak ravaszságai és ösztönei vannak. Politikai tromfot kell kivágni — nosza megindul a pártpolitika esze. Párturalomra kell törni s a hatalomról el kell kergetni a másikat — nosza mozogni kezd a parlament. Közjogi graváment kell fölpanaszolni — nosza, élesre köszörülődnek az ösztönök. De addig nem mozdul senki. Addig elvégez mindent az éjjeli ügyész, fegyverhez kap a csendőr, lóra kap a rendőr és szuronyt szegez a katona. Addig minden el van intézve egy szép koszorúval, amelyet a kötelesség teljesítése közben áldozatul esett csendőr sirhalmára küld a kormányzat. Hogy pedig az egyensúly meg ne billenjen, a harc közben elvérzett ötven mob-ember is kap egy szép koszorút. Amazon nemzetiszínű szallag röpköd. Amazon a vörös szallaggal játszik a szél. Így gyűlnek halomra a sirhantok. Így gyűlnek garmadába a sztrájkok. Így halad egymás mellett két világ, amely egymásról mitsem tud. Az egyik a pártpolitika békoiban sínylő, senyvedő parlament. A másik a forradalmi erő, amely a gazdasági szervezetben dül. A parlament még nem ébredt tudatára annak sem, amit a legutolsó bányász is tud, hogy a dinamittal nemcsak pusztítani lehet, de bányászni is. Tanulhatnának Vilmos császártól, aki ismeri a dinamit áldásos természetét is s aki a szociális erőt föl tudja használni a motorok mozgására, míg nálunk gőzkalapáccsal ütnek rá a dinamitra, hogy mentül nagyobbabban robbanjon.

Vajon nem futnak-e majd eszük nélkül, ha egyszer robban? És ha nem akarják kitenni az országot ennek a nagy explózióknak, nem volna-e jó körülnézni, megérteni az idők jelét, megtanulni, hogy a szociális erővel értékes munkát lehet végezni, ha fékezni

áldott reggel friss virágot tűzött a János kabátjára, az öreg Szirnyák pedig még a köszvényét is elfelejtette olyankor, midőn János be-betérgetett hozzájuk. Boldizsár pedig csak üzengetett a bátyjának:

— Gyere velem át Lengyelországba. Olyan menvecskék, lányok teremnek ott, akiknek a konyháján a te Mariskád még csak mosogatólány se lehetne. (Pedig hát mindenki tudta, hogy a vidám Boldizsár hajdanában naphosszant ott barangolt a Szirnyákék háza körül. De hát akkor még a furcsa végrendeletnek híre sem volt.)

Ez az üzenet a csendes, megfontolt Jánost annyira kihozta a sodrából, (hiába, az a bolond szerelem még a rákvérűeket is megzavarja!) hogy kijelentette, többé nem akar tudni az öcséséről; a sirdogáló, szegénykező Szirnyák Mariskát pedig a keblére ölelte:

— Dehogyan szeretném, ha olyan lennél, mint azok a lengyel asszonyok — mondta neki. — Maradj te csak ilyen egyszerű, igénytelen, csendes, mert ez kedves az én szívemnek.

A ravasz Szirnyák Mariska aztán — mint a rossz nyelvű podoliniak mesélték — annyira megfogadta a János tanácsát, hogy az esküvőjéig nem is járt másban, csak papucsban. Az igaz, hogy azt a fehér szattyanpapucsot Holczi, a leg-híresebb kézműmáster varrta remekbe, de tagadhatatlan az is, hogy Mariskának volt a legszebb lába azon szépsi városok leányai között, amelyeket Zsigmond király elzalogosított.

Boldizsár csak nevetett a dolgon és megjegyezte:

— Nálunk Lengyelországban csak a

tudják s ha bánni tudnak velük? Értsek meg végre-alahára, hogy csak ezek az erők viszik a modern nemzeteket az emberi boldogság és a politikai szabadság nagy eszményei felé!

BELFÖLD

Mit mondott Polónyi Géza? A félévvelatos Budapesti Tudósító a következőket jelent: Polónyi Géza országgyűlési képviselőnek a függetlenségi és 48-as párt tegnapi értekezletén tett nyilatkozataival szemben kétségtelemül hiteles módon megállapítató, hogy Polónyi Géza e hónap 24-én az államvasutak igazgatóságánál folytatott beszélgetés folyamán számos tanu előtt a következőket mondta:

— Ezzel elérték önök azt, amit ke-ülni akartunk, hogy mi is kénytelenek leszünk odaállani elére a sztrájkok!

Később pedig ezeket mondta:

— Most megcsináltatok a vasutasok sztrájkját, holnap a szocialisták sztrájkját, holnapután pedig meglesz a parlament sztrájk is!

A vasutas-sztrájk után.

Budapest, április 26.

Az üzletvezetőségek egybehangzó jelentései szerint ma már az egész országban helyreállt a rendes személy- és teherforgalom, csupán a kolozsvári és zágrábi vonalakon járt némi késéssel még a tehervonatok közlekedése, este azonban már itt is megkezdődött a teherforgalom lebonyolítása. Az Orient-express, a páris-konstantinápolyi s az ostende-konstantinápolyi vonatok révén a nemzetközi személyforgalom is helyreállt. A budapesti pályaudvarokról rendes időben indultak már az összes vonatok, jelentősebb késések csupán az érkezéseknél voltak.

A katonaruhában működő tartalékos vasutasok közül ma délután három órakor hat tisztet s százötvenhat műszak katonát küldtek el a vonal helyreállítására. Az államvasuti forgalom teljes rendben való lebonyolításá-

szolgálók járnak papucsban, az urihölgyek csizmát viselnek.

Amire János még egy pár papucsot rendelt a híres kézműmáster mesternél.

Nálunk, Lengyelországban... Bizony ez úgy volt. Hiába váltotta vissza anyánk, Mária Terézia a becsapott városokat. Száz estendő is elmúlt tán. De azért a lengyelek éppen úgy jártak-keltek a régi városokban, mintha az most is az övék lenne. Hogy is lehetett volna őket onnan kiűzni? Minden valamire való szép asszony tőlük került ki, jó cimborá nem is volt másfelé, csak arra, amerre a Poprád is oly sietve szalad, kifelé. Lám, a Poprádra sem parancsolhatott rá a királyné, hogy ezental maradjon idehaza, mert hát elmulott a zalogolás ideje. Bizony a Poprád nem marad otthon. Krisztályhábjaival fut, fut, mert valószínűleg jól érzi ott magát, ahová olyan nagyon siet. És az emberek is így gondolkoztak. Mulatni csak Lengyelországban lehetett. A szépségi urak, ha elutáltak magukat, csapatostul jártak át a határon valcerozni, inni, mulatni. Nem is csuda, hogy Rubinszky Boldizsár csak látogatónba járt haza ócska házába. Ilyenkor néha egy hétig sem kelt fel ágyából, pihent, gyűjtötte az erőt a jövőre. Mikor már kialudta magát, fel-pakkolt és elment. Sárga eszímáján es-csergett az ezüstsarkantyú; zöld dalmánnyal csillogott az aranypasszománt. Hej, be nézegettek utána a szegény podolini lányok.

Telt, mult az idő. Mert hát még ideát, a határon innen is éppen úgy mulik az idő, mint odaát a vig lengyelek között. Igaz, hogy mi ezt hisszük, hogy itt lom-

bívatatosan is megerősíti az igazgatóság kom-
münikéje. Az igazgatóságnál a sztrájk kitörése óta vagyis nyolc napon át tartó permanens éjjel-nappali szolgálat, amelyen *Ludvígh Gyula* előnkizgatóján kívül *Marx János* igazgató és az igazgatóság teljes személyzete fáradhatatlanul működtek a megszártatott forgalom fenntartásán a mai napon megszűnt. A vidékről egybehangzó híradások jelentik, hogy a személyzet munkába állt a forgalom megnyitott *Zólyomtól Kattkádig* az érsz vonalát katonaság tartja megszállva. Páparól azt jelentik, hogy a vasúti sztrájk alkalmával vagy hetven utas rekedt ott négy napig; a vasúti kocskibban laktak étköztek és aludtak. Egy fiatal asszony gyermeket szült s a vasutasok gondoskodtak ápolásáról. *Szekszárdról* táviratozzák: Tolnarmegye törvényhatósága egyhangulag elítélte a vasúti sztrájkot és a képviselőházhoz feliratot intéz, hogy jövőben hasonló vasúti sztrájk betiltelenné tétessék; a feliratot pártok és végezt a többi törvényhatóságoknak is megküldi.

A 13-as bizottság tagjai egynek, *Kacsóh Gyula* mozdonyvezetőnek kivételével, már vannak tartóztatva az alkotmányvonal országban. Ma délelőtti önként jelentkezett *Turcsányi Pál* rákosi rendezőpályaudvari tönköt helyettes is. *Turcsányit*, aki *dr. Várossy Vilmos* kíséretében jelent meg a törvényeseken, *dr. Kállay* vizsgáló albiró rövid kihalgatás után letartóztatva. *Turcsányi* kihallgatása alkalmával magára vállalta annak az igazgató tisztségét is, amelyet az elmúlt szombaton osztottak szét a sztrájkijárányán. A letartóztatott bizottság tagjainak védői megsürgették a vizsgálóbírónak, az ügynek a vadtanácsos elvélő átételét. *Dr. Kállay* vizsgálóbíró az összes iratokat a bejelentett tiltólvamodások közzétekiben áttette a vadtanácsos, ahol *Czárán* ítő őtárai bíró, a vad anács elnöke *dr. Mahucz* bírónak osztotta ki az ügyet előadás végett. *Dr. Mahucz* bíró ma átannamánvazza az ügyet s holnap délelőtti jogja referálni. Ma délelőtti megjelent a törvényeseken a sztrájkbizottság egyik letartóztatott tagjának. *Komlosi Manó* zágábi vasúti mérnöknek fiatal felesége is aki *Eötvös Karoly* bizta meg térje védelemmel. A kétségvesetli asszony sirva kérte a

vizsgálóbíró, hogy a férje ügyében bejelentett jogorvoslatot mielőbb intéztesse el. *Dr. Kállay* vizsgálóbíró mára idézte be a le szerelő vizlatkozat alairól közül *Szemán* Péter Pált, a második 13-as bizottság elnökét. — *Hermann Lajos*, a máv. műhelyében dolgozó asztalos tegnap *Kőbányán* egy mozdonyvezetőt sztrájkijárányok nevezett és leütéssel fenyegette meg. A rendőrség ellögte az asztalost de mivel kiderült, hogy teljesen részeg, kiőzanodás után szabadon bocsátották.

Hieronymus Károly kereskedelmi minisztert a vasúti forgalom helyreállítása alkalmából az aradi kereskedelmi és iparkamara a következő távirattal üdvözölte:

A legutóbbi napokban kitört vasúti sztrájk óriási karosodást okozott kereskedelmünknek iparunknak és forgalmunknak; kockára tette azokat a nagyfontosságú gazdasági érdekeket, melyek ammi életünknek újszónvan letalapál képezik. Nagyfontosságú szakavatotóságának és bazafias érényenek és ezekből toltvi gyors, határozott intézkedéseinek sikerült elbírítani a forgalmi életet teljesen megbénító, következményekben vézertes háással fenyegető nagy veszedelemet. Az aradi kereskedelmi és iparkamara halas elismeréssel veszi udomásu, hogy nagyméltóságoknak sikerült a vasúti közlekedés folytonosságát helyreállítani és ósinté s ivvel üdvözli munkásságának é fényes eredménye alkalmából.

Üdvözli táviratok érkeztek a miniszterhez továbbá a temesvári, fumei, győri, soproni, marosvásárhelyi és debreceni kereskedelmi és iparkamarák részéről is.

KÜLFÖLD

A csehek obstrukciója. A csehek továbbobstruálnak az osztrák képviselőházban. A mai ülésen is még a napirendig sem juthattak el a miatt. Délután két óráig tartott a beérkezett indítványok felvételése azian névszerinti szavazás volt és mire ennek is vége lett, az idő annyira előrehaladt, hogy az elnök berekesztette az ülést.

Loubet Rómában. Rómából táviratozzák: A *Theatro Argentino*ban tegnap este lé-

nyes díszelőadás volt. A virággal díszített színházat nagy közönség töltötte meg. A királyi pár, *Loubet* elnök a turini gróf és a génuai herceg 1/411 óraker jelentek meg. A közönség felállással és tapsal fogadta a magas vendégeket. A zenekar a Marsell aszet játszotta. A lelkes ováció megismétlődött, amikor a vendégek elhagyták a színházat.

Egy touousei újság munkatársa Rómában megintervjuolta *Delcassé* külügyminisztert *Loubet* elnöknek *Vilmos* császárral való találkozásáról. *Delcassé* ezt felelte az újságíróknak:

— Csólja meg ezt a hírt. *Vilmos* császár április 27-én elhagyja Velencét s visszautazik Berlinbe, tehát nem találkozhat *Loubet* elnökkel.

Arra a kérdésre, vajjon a Vatikán részéről nem történt-e valami incidens, ezt felelte a külügyminiszter:

— Semmi sem történt. Minden a legnagyobb rendben van.

Delcassé az elnök római utazásával való melegegését jelezte ki. A melegegungu felköszöntők Franciaországban bizonyára élénk visszhangot loznak kelteni. A miniszter teljesen sikerültnek tekinti az utazást és reméli, hogy az mind a két országban örvendetes hatást loz gyakorolni, mert az elnök utazása loytrálása Franciaország békés politikájának amely mar Londonban is oly szép gyümölcsöt termel. Ez a békés politika mar azért is szükséges, mert a kelet-ázsiai helyzet bizonyos aggodalmakat okozott.

Az orosz-japán háború.

Budapest, április 26.

A keletázsiai harcúterén újra esőnd van. Ami az eddigi tapasztalatok szőrint, azt jelenti, hogy a japánok valami fontos akciót készítenek elő. Hogy mi késlelteti a Jalu folyón való átkelésüket, arról nem érkeznek biztos hírek. Valószínű, hogy a víz magas állásában keresendő az igazi ok. Ma olyan hír is érkezett, hogy a Jalu egyik mellékfolyóján átmentek és az oroszokat összes pozícióik-

habb madár az idő, de hát azt csak mi hisszük úgy.

Az egyik ócska házban kezdtek leszedeztetni azokat a fatáblákat, amelyeket még az öreg *Rubinszky* lakatolt el rája. Nini, mintha be is fostették volna a salétromos régi falakat. A bezárt utcakapu pedig néha naphosszant nyitva volt. Boldizsár, mikor hazakerült, szép tekintetével simogatva, gúnyosan kérdezősködött:

— Tán bizony a menyecske sem jár már papucson?

Nem bizony. — felelték neki, — dehogya jár. Azaz, hogy talán ejjente, ha éppen kiszál az ágyból meggazítani a függőnyt, ammi átszűrődik a holdvilág, vagy meg nézni, hogy kik is járnak az utcán, — ejjente tan nem buzza fel magasszárú, füzös cipellőjét, ammi ugyan Holczi varrt, (értett az a kézsmárki mester mindenhez!) de máskor bizony le nem teszi. A ruhái is olyanok, amilyeneket csak a fényűző lengyel asszonyok hordanak. Vajjon hol látta meg azokat a ruhákat? Tán az ablakfüggöny mögött, midőn a lengyelek gyors lovatkon erre elhajának és barátságosan bezörgöttek a szembenlévő ócska házba:

— Hé! Boldizsár, itt vagyunk!
Boldizsár ilyenkor kiugrik ágyából (habár éppen csak előttevaló nap vetődött haza) és összecocokolózik barátaival és azok feleségeivel. Az ócska ház egyszerre megélnék. Muzsikások jönnek és napokig hangzik a vig zene odalétről. Mindenki tud a hogy szemben a másik ócska házban sóhajtozva áll valaki az ablakfüggönyei mögött és vágyakozó szemmel nézi a lengyel asszonyok repülő ruháit

és hallgatja az urak sarkantyújának pengését. Mintha nem is férfiak hordanák azokat a szépen szóló sarkantyúkat a csizmájukon, hanem csupa anygalkák, akik belenéznék a szivbe és ott további ötögetik össze a sarkukat. Az ékek és a zene hangjai felveri a kis álmos város éjszakai csöndjét. Bizony nem igen tud őse aludni az ember.

János egyknéhányszor rajtaérte a feleséget az ablaknál való hallgatozásán. A szigorú János ráncokba szedte a homlokát:

— Mit nézed azoknak a céda férfiaknak és asszonyoknak a mulatozását? Gyer, menjünk aludni.

— Mindjárt, mindjárt — felelt Mariska. — Csak még ezt a dalt hallgatom meg. Ezt a bohókás dalt.

— Szeretnél talán közöttük lenni? — folytatta János.

Mariska szemérmesen húzta össze a kendőt nyakán — szép fehér nyaka volt, — és a fülig elpirosodott:

— Tudom, hogy te nem engeded...
— Ugy van, — szólt János. — Én nem engedem meg.

Nem engedem?... Ha *Rubinszky* János okos ember lett volna, dehogya is mondta volna ezt a feleségének. Lehet megtiltani bármit egy asszony-nak? Vagy talán éppen ezért nem kívánja-e jobban, mert tilos? Bolondság, de igaz, hogy sokkal könnyebb egész hadseregnek parancsolni, mint egyetlen asszonynak. Dehogya is lehet parancsolni. Hallgatott meg, azok az asszonyok tudnak legdeszebben kacagni, akiknek a férje zsarnok odahaza.

Hogy történt, mint történt? Ki tudná?

Egy öreg asszonynéni lakott a házban, a *Rubinszky*knak valami távoli rokona. Az ügyázott *Mariskára*, míg *János* uton járt. Mert a lakásműhelyek tovább is zakatolnak a *Poprad*-parton és *János* a portékát nem merte bizni senkire. Így maga járt a vásárokról. Járt, járt és odaát a csendes házban szólt az édes muzsika és pengett a sarkantyú. Az öreg asszonynéni egyvált hallgatta azt *Mariskával* a hosszú magános éjszakákon. Egyszer aztán az öreg asszonynéni nem állhatta tovább és est-alkonyonnyal átsuhant az ócska házba. Mit beszélt ott, mit nem beszélt? Estére, mikor éppen kocsival jöttek meg a lengyel urak és asszonyok a lublói országun. az öreg asszonynéni ismét átsuhant, de most már nem egyedül. Egy nagy kendőbe burkolozva *Mariska* is vele ment.

— Csak nézni szeretném! — sugta a *Boldizsár* tülebe, — unatkozom otthon.

Boldizsár megsimogatta fekete szakállát és elnevette magát:

— Jól van, kis bohó. Hisz ártatlan dolog az egész. Csupa barátok, barátok vagyunk itt együtt. Csak mulatozunk, mulatozunk, mert egyebet nem tudunk csinálni. Bánatában mit is csinálhatna az ember?...

Mariska elpirulva nézett a sógorára: — De azért el nem árulsz, *Boldizsár*? Mért is árulnál el?...

— Nem, nem, — felelt nevetve a sógor és nagyon megnézte a *Mariska* fehér ajakát.

És hajnalban, mikor a toporezi hegyek felől már közeledett a hajnal az ő gyors lovaival, *Mariska* eltűnt a mulatók

ból elkergették. De ez a hír még megerősítésre vár.

Anglia intervenciójának lehetősége még mindig nagyon foglalkoztatja az európai sajtót, bár kétségtelen, hogy Oroszország ebben a pillanatban még nem fogadhat el semmiféle közvetítést, mert ez teljesen tönkretenné presztizsét. A legtekintélyesebb petervári lapok szerint bekérők csak az első nagy orosz győzelem után lehet beszélni. De mikor fog ez a nagy győzelem bekövetkezni? Az eddigi jelek szerint még nagyon sokára — vagy talán soha.

Fetérés Mandzuriába.

London, április 26.

A Times értesülése szerint a japánok a *Niko folyót*, a *Jalu egyik mellékfolyóját*, első seregüket már átlélték és az oroszokat ottan hadállásukból elűzték, mire Szienciig nyomultak elő, hogy ezen az úton jussanak el Mandzuriába.

A Jalu folyó mentén.

Petervar, április 26.

Hivatalos jelentések szerint Vicsu környékén különböző pontokon készülődnek a Jalu átépítésére. Két japán század kis lovasosapattal áment a Jalu 15 kilométernyire Liaopusi-écsé alatt. Iné kedések törtek az orosz előőrsök védelmére. A Jalu partján minden csendes.

Petervar, április 26.

Karpatkin tábornok e hó 25-iki keletel a következő tervet intézte *Mikhs* cárhoz:

Szuszulics tábornok jelenti e hó 24-ikiéről: Az elmúlt napokban Vicsu környékén és a folyón fellelé 15 versztnyire, a Saigu folyónál azt látták, hogy a japánok hajóhada kátrészeket szállítanak partra, barkát az szednek össze és hidépítványokat szednek elő. E hó 23-ikán egy két század erős japán csapat és kis lovasközvetmény vonult el a folyón fellelé, 15 versztnyire Liaopusi-écsé-

körül. A lengyel asszonyok ásitozva pakoltak fel szekerekre:

— Csinos kis teremtes volt — mondogatták.

A férfiak hamisan intettek Boldizsárnak:

— Ugy ugy, barátocskám, veszedelem ne legyen a dologból . . .

Pedig a veszedelem már akkor megvolt. Megvolt, megvolt . . . De hát tán meg azok se tudtak róla, akik benne voltak. Boldizsár másnap már kinyitatta a sötét káblakát és a phosszant az ablakoknál járka. Oda is megjelent héte-korta egy leber, kar a tőgönyök mögött . . .

— Ostobaság! — kiáltott fel másnap Boldizsár és felkuszva sárga csizmáját, elment a lengyelekhez mulatni.

Hetekig odamaradt, hetekig lebbent meg a függöny az egyik ócska házon . . . Aztán egyszer me itthon term-tt Boldizsár, de újra elment. Csakhogy nem egyedül ment el. Vele ment egy fehérnyaku menyecske a szemben lévő ócska házból.

Fut, fut az idő, még a Popradnál is gyorsabban fut. A két ócska ház mogorván néz egymásra a piacon és a fatáblák ismét felkerültek az ablakokra. Odabenn két öregember jár-kei egymagában. Soha az ablakhoz nem lépnek, az utcán is messze ekerülnek egymást. Pajkos diákok lapdászó barmája nem csálja őket az ablakhoz. Kérmenet, ünnepe zárva találja a kapujukat. Régen idegelnek már így és az ócska házakban a moly megetté a butorokkal együtt hajukat, szivüket.

Vajon Mariska hová lett? Hová lett? Ki tudja azt? Ki tudna, hogy a Poprad hová sodorja a habjaira hulló vadviragot, hársfalevelet?

től és Pjokdongtól. Megállapították, hogy 20 versztnyire a folyón fellelé Liaopusi-écsétől észlelődnek a Jalu átépítésére.

Készülődések.

Tokio, április 26.

A kormány megkezdte négy további hadosztálynak és pedig a 4. 8. 10 és 11. hadosztálynak mozgósítását. Ennek a hadseregnek a vezetését *Nocsu* tábornok a katonanevelő-intézetek eddigi vezetője fogja átvenni. *Nocsu* rendelkezési intelligens ember s a legjobb japán hadvezérek egyikének hírében áll. Azt még nem tudák vajon ennek az új hadseregnek az les-e a tőadata hogy Port-Arthur és Vladivosztokot os romolja. Az illető sorados táyokkai mindig a megfelelő tartalékdandárt is mozgósítják. A japán hadseregnek jelentékeny erősebbek mint eddig hitték s mindegyik hadsereg nem hatvan ezer hanem százezer emberből áll s így még meg szer akkora haderő áll az oroszokkal szemben, mint eddig gondolták. Az első japán hadsereg egyre jobban tömörödik a Jalu melletti és több apró harcot vívott a bajkajontu közakdandarral.

Páris, április 26.

A baltitengeri flotta övő szombaton indul el a keletázsiai vizekre.

A japán hajók réme.

Tokio, április 26.

A Port-Arthurnál és Dalmiánál elhelyezett nagyszámú akna amelyek sorodásra terobannak, arra bírják a japán hajótársaságokat, amelyek a Sárgeatengere és a Pecsipartokon teljesítik szolgálatot, hogy hagyjanak el a Csemu pón túl való hajzssát. Az *Ashara* nevű japán cirkálóhajót telrobbantotta egy akna 16 tengeri mérföldnyire a sanungi öbölgyérségtől. Az uralkodó viharok sok aknát elavosítottak helükörl. Többet megtálatak és ártalmat anna tették. Azonban attól tartanak, hogy sok más tárna amely szabadon uszka az áramtól délre le hajttaot. A ha ózas ezert még nappal is veszedé mes. Eddig még nem találtak olyan eszközöket, amelyekkel el tudnák hártani ezt a veszedelmet.

Vinc szükség intervencióra.

Köln, április 26.

A *Kölnische Zeitung*nak jelenti *Pétervárról*: Az újságok még mindig nagyon izgatottak Anglia beavatkozásának lehetőségé miatt. *Uchtomszkij* herceg lapja visszautasítja ezt a beavatkozást és azt mondja, hogy Oroszországnak nincsen szüksége második berlini kongresszusra, mert Anglia is egészen tisztában van azzal, hogy az oroszok fognak győzni. Az első szárazföldi győzelem után Oroszország idegen segítségen nélküli is létre fogja hozni a békét. A *Novosti* is azt írja, hogy Anglia csak úgy léphet közbe, ha a hadakozó felek erre ötkerik; ennyire azonban még nem fejlődtek a dolgok.

A Dardanellák.

Konstantinápoly, április 26

Teljesen tévesek azok az angol újsághírek, hogy orosz részről szőnyegre akarják hozni a *Dardanella-ké-dest*.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 30-ikán új előzetes nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a usztelt olvasóinkat, akiknek az előzetese ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megállításról idejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessék tovább.

HIREK

Szenzációk.

Jó emlékező tehetségű emberek szerint tavaly nyar eleje, a belgrádi királygyilkosság óta oly sűrű torlódásban követik egymást a szenzációk, amilyenre eddig még példa nem volt. Kiirították az Obrenovicsokat, meghalt a pápa, beállott az ex-Jex, Khuen-Hédervary belebukott a vesztegetési ügybe, aztán egy csomó más izgalmon keresztül eljutottunk a tegnapi szenzációig, az oroszok tengeri vareségéig, a vízhiányig, a vasuti sztrájkig. Kiseb dolgot: a cukrasz-asztrajkot, a Fenyő ügyet s az élelő csatát nem is véve számításba, kétségtelen, hogy az utóbbi év nagyon izgalmas volt. Azt hiszem azonban, hogy tévedés éppen ezt a legutóbbi évet kiemelni a többiből s zajosságában valami rendkívülit, egyedülállót látni. A szenzáció-szaporodás nem a múlt év, vagy akár a múlt évek véletlen támadt jellemző sajátága, hanem egy természetes fejlődési tünet, mely épp azért nem fog megszűnni, hanem egyre gyarapodni.

Amiképpen a mikrofonnal a fül, a göröcsővel és messzelátóval a szem többethallóvá, illetve többetlátóvá lesz, azonképpen ama hajándóságot, melyet az ember közélet, a nagyvilág eseményeinek tudomásulvétele iránt érez, érzékenyebbé, többet-tapasztalóvá teszi eme műkérés mikrofonja, gör- és távesőve: a sajtó. Ennek az eszköznek folytonos tökéletesedés teszi zajosná a világot, épp úgy, ahogy a göröcső népesé teszi, a vízcsőpet. A középkorban is voltak szenzációk, azaz ötek királyokat, vesztegettek a főurak, éhezettek városokat, csátítottak el leánykákat, mindez azonban lassan, erejét vesztve s így is csupán kevesekhez eljutva, hullámzott szét a világban. Ma alig rezzen meg valamelyik világ-zugban egy kis esemény, a sajtó lefogja, mint a Marconi-féle dróttalan távirókészülék az ürbe szerceáramló hullamot. Nem a világ lett tehát zajosabb, hanem az újság ez a folyton tökéletesedő szerszám, viszből az állandóan egyformán gerjedő mindenségből egyre több ingert a mi öntudatunkba.

Az emteri agyvelő felfogó képessége azonban nem fejlődik ebben az arányban, amelyben az újság ingergazdagsága nő: szükséges tehát, hogy ki-ki csak annyi kvantum izgalmat vegyen az újságából magába, amennyit elméje, egészsége megbir. Az újságnak magának ugyanis nem szabad a fejlődésben megállani, neki folyton mindent keli hozni, azaz mindent, amit a rendelkezésére álló eszközök: a táviró, a telefon, a rendőrség, a munkatárs-hadösszegyűjteni bír, mivel a köz-tudat hírgazdagsága alapján értékeli a lapot. Szükséges tehát, hogy az olvasó lássa be mennyire nem szükséges mindent tudomásul venni, amit az újság ír. Hogy az okos ember, mint a gyermek a mazsóát a kalácsból, kiszedi a lapból azt, ami őt egyéniileg foglalkoztatja, vérmérséklete, szellemi irányja szerint érdeklí, a többit pedig olvasatlanul hagyja. A mai újság nem egy banket-meni, amelyet végig kell enni, hanem étlap, amelyből ki-ki kiválogatja magának a maga fogyasztani valóját. Ki a vezérek véres rozsbifjét, ki a nagy események kiadós főzelektjét, ki a

táros habos süteményét, ki a színházi rovat pikáns, olykor büzös sajtól s apró édességekből összerakott giardinettóját. Nincs azonban olyan étel, azaz olyan szendvics, amelyet kötelező volna megemészteni. Mert nem csak a gyomornak, de az agyvelőnek is szüksége van a táplálkozásbeli mérsékletre.

S. Z.

Budapest, április 26.

— **A király londoni útja.** A *Neues Wiener Journal* írja a következőket: Mialatt az itteni és a külföldi sajtó uralkodónk tervezett londoni útjának részletes programját tárgyalja, azalatt olyan jelentést kapunk londoni levelezőnkől, amely az egész utitervet bizonyítanának tünteti fel. A jelentés így hangzik:

A *Times* vezetőikében szól a walesi hercegi pár bécsi látogatásáról s azt mondja, hogy ez újból megmutatta, mily szoros a barátság a két nemzet között. Ennek a látogatásnak nem volt egyéb politikai jelentősége, de éppen az ilyen *visite d'inclination* léptenek előtérbe a baráti vonatkozások, amelyek a két uralkodó között fennállanak. A *Times* kifejezést ad annak az óhajlásának, bár alkalma volna az angol nemzetnek arra, hogy Ferenc József királyival szemben kifejezést adjon tisztelőténak. Az osztrák-magyar uralkodó biztos lehet a felől, hogy egy jelenleg uralkodó európai szuverent sem fogadnának melegebben és több tiszteltől Angliában, mint őt. *De sajnos — teszi hozzá a Times —* csakunk vannak kételkedni abban, hogy az uralkodó magas életkora meg fogja-e engedni a brit nemzet s — mint a lap megjegyzi — az uralkodó saját vágyának a teljesítését.

Mivel a *Times* összekötései a londoni külügyi hivatalai ismeretek ebből a közleményből azt a következtetést kell levonni, hogy az angol udvari és kormányköröknek talán éppen a most visszatért walesi hercegtől nyert értesülései szerint Ferenc József londoni útja elmarad.

— **Az új londoni nagykövet.** Londonból jelentik, hogy a *Times* értesülése szerint gróf *Menselov* Albertnek londoni osztrák-magyar nagykövété való kinevezése befejezett dolog.

— **A Vatikánból.** X. Pius pápa tudvalevőleg sutba dobta a Vatikán merev ceremoniatéját és a legvilágiasabb módon rendezte be szentsége életét. Ilyen etikettellenes a pápa azon intézkedése is, hogy vendégeket lát asztalánál. Eddig ugyanis a pápák magányosan szokták ekelteni ebédjüket, s most néha ötödmagával ül az asztalhoz. Mint Rómából írják, a pápa két okkal magyarázza meg ezt az etikettsérést. Az első az, hogy nem szereti az egyedülletet. Nem tudja megszokni. A velencei patriarkátus mozgalmas szegénysége után, egyszerűen minden átmenet nélkül belejutni a pápaság ragyogó magányába nem is csékélység. A második ok higiénikus természetű. A pápának ugyanis meg van az a rossz szokása hogy nagyon gyorsan eszik, szinte lenyeli az ételt. Ha egyedül étkezik, akkor öntudatlanul is beleesik ebbe a hibába. De ha társasága van, akkor nevetései, beszélgetései, lassabban eszik és megmenekül egy akut emésztési zavartól. Ez elég ok de Rómában persze nem elég. Csak hogy a pápa többre becsüli a jó étvágygyal elkötött ebédeket a tradícióknál.

— **No. djensköld és az akadémikusok.** Egészen különös dolgot jelentenek *Stockholmból*. A dolog röviden az, hogy az akadémia természettudományi egyetemi szakosztály a fizikai földrajzi tanszékére pályázó dr. Nordenskjöldöt ele tette és egy protegált, de a híres sarki utazó mögött messze elmaradó pályázót választott meg. A legcitrább a megokolás, hogy Nordenskjöld kérvényét azért nem lehetett tekintetbe venni, mert az akadémiai kollégium nem volt abban a helyzetben, hogy

a pályázó tudományos képzettségéről elég biztos képet szerezen. Nordenskjöld tudományos képzettségéről, akit az egész művelt világ az elismerés koszorújával övezett már! De ámul is otthon a svéd közönség a háarozaton és a megokoláson is.

— **A kötelező választott bíróság.** A sokféle szendvics között szinte észrevétlenül hangzott tegnap el a belga képviselőházban Favereau külügyminiszter jelentése, pedig a bekémozgalmak történetében nagyobb fontosságu lesz talán az eddigi kongresszusok összes jegyzőkönyvével. Favereau arról értesítette ugyanis a képviselőket, hogy a kötelező választott bíróságok érdekében lépéseket tett az európai és amerikai államoknál és tervét valamennyien a legnagyobb előzékenységgel fogadták. Tárgyalásai annyira előrehaladtak, hogy már a jövő őslezzakban valószínűleg törvényjavaslat alakjában terjesztheti tervét a ház elé. Favereaunak ezt a kijelentését a bekének minden igaz barátja a legnagyobb örömmel veszi tudomásul.

— **Rákóczi hamvai.** A királyi szózat, melynek hallatára minden magyar ember szíve hangosan dobbant meg, Magyarország első törvényhatóságát, Budapest székesővárost arra lelkesítette, hogy hódoló feliratot intézzen a királyhoz aki megértette nemzetét, összerortott vágyaival és hazahozta Rákóczi hamvait, hogy a megszentelt hazai földben nyugodjék és a magyar nemzet minden fia eizarándokolhasson sírjához. A főváros közönségének nevében a polgármester ma nyújtotta át a miniszterelnöknek a hódoló feliratot, amelyet gróf Tisza István fog eljuttatni a trónhoz. A felirat így szól:

Felsőleges császár és apostoli király! Legkegyesebb urunk! Felsőgednek e hónap 18-án kelt legfelsőbb elbarozása, amelyvel elrendelni méltóztatott, hogy Il Rákóczi Ferencnek idejében nyugodt hamvai hazaszállíttassanak: az öröm, a lelkesedés és a hála érzelmeit keltette föl minden magyar lelkében. Határtalan örömmel, lelkesedéssel és mély hálával fogaduk az ur felsőgednek ezen legkegyesebb elbarozását mint felsőged bölcsességének, nagylelkűségének és büséges magyar nemzete iránt tápiált atyai szeretetének újabb megnyilatkozását, mert hiszen felsőgednek e tejedelmi lényé révén nemzetünk régi vágya, az egymást követő nemzedékek hosszú sorának szívében élő kegyeletet óhátasa meggy teljesedése. Felsőgednek szívünk mélyéig hatoló királyi szavaival a legmagasabb trónról esendült meg király és nemzet együtérzésének áldást hozó szózata igaz visszhangjaként a nemzet legszentebb, legmagasabb és legelmeinek, amelyeknek világában ténészes összhangban olvadt egygvé a trón iránt tápiált hűség és ragaszkodás a hálaival és kegyelettel azoknak emlékeze iránt, akik a multban jogaink, szabadságának hűséges és önteládozó védői voltak. Mélyen meghatva, há as érzéssel halljuk felsőgednek, d cséségesen uralkodó nagy kiralyunknak jószág szavát amelyek mindörökké lezárják a teirreztékeknek hosszú, szomorú korszakát; háas érzéssel és boldog megyugyással baljuk a felsőgednek nagy szívéhez méió tejedelmi szava at, hogy immar király és nemzet egyesült kegyelete keresheti föl mindazoknak emlékeztétét, akiknek vezető szerep jutott a jettűnt küzdelmekben. Azért a legmagasabb trón leió lordu ma minden magyar; örömről, lelkesedéstől repeső szívvel veszi azt körül, áldást esdve felsőgedre nagy kiralyunkra, aki teljesen megértette hűséges nemzetét Engedje meg tehát felsőged, hogy legelsőbb elbarozásáért és azt kéréső atyai szer tetőll áttartott legkegyelmeesebb szavaieret, melyek az időknek végeiglen arany betűkkel lesznek történelmünk lapjaira beírva mélyéges hálaánk legutszább érzéseivel járuljunk te séged legmagasabb trónjának zásmaja elé, buzgó tohassai esedezve az Egék Urahoz, hogy te ségednek drága életét meg soka tartsa meg hazánk és nemzetünk javára s boldogságára.

— **Előleptetések a rendőrségen.** A belügyminiszter *Eperjessy* Károly segédlogalmazót rendőrfogalmazóvá, *Andrejka* Károly fiteztésnküli segédlogalmazót va óságos segédlogalmazóvá dr. *Koós* Géza rendőrgyakornokot fiteztésnküli segédlogalmazóvá és dr. *Molnár* Mihályt rendőrgyakornokká léptette elő.

— **A királynő férje.** A *Vigszinhá-*ban egy vig francia édarobot adnak nagy sikerrel e cim alatt s a sok ezer ember közül, aki ennek a darobnak az elmésségein józúteket kacagott már, jó néhányan gondoltak *Xanrof* mulatságos vigjátékának kapcsán egy nyugateurópai udvarra. Egy kicsiny, de rendkívül életrevaló országnak az udvarára, ahol szintén királynő ül a trónon, ifju királynő, aki országa jól felfogott érdekében alig egy-két évvel ezelőtt választott magának hitestársat. S az ifju királynőnek férje lett. Aztán jöttek a hírek változatosan e házasságnak sok minden bajáról, a boldogság csakhamar elromlott és egyenletlenségek, békétlenségek támadtak. Ugy látszik a sok huzavonának most békesség lett a vége. Mert *Hágából* egy távirat azt az örvendetes hírt jelenti, hogy, a hivatalos lap szerint, *Vilma*, az ifju hollandi királynő az ő urát altábornaggyá léptette elő. De még ez nem minden. Még altengernagyi címet is adott neki. Mi ez, ha nem békesség a kis királynő és az ő délcég uracskája között? A királynőtől függ az előléptetés és a címadoományozás s ő előléptetett és adományozott s a férj elfogadta mindezt. A kis hollandi udvarban ime minden esőndes . . .

Vilma királynőről még a következőket jelentik *Amsterdamból*: *Vilma* királynő férjével meg akarta látogatni Rómában az olasz királyi párt és az eredeti terv az volt, hogy a hollandi királyi pár a pápát is meg fogja látogatni. Azonban a vatikáni látogatás elmaradt és a királynő mindössze husz perceig időzött a római vasutállomáson, ahol az olasz királyi pár üdvözölte. A program megváltoztatásának az volt az oka, hogy X. Pius pápa határozottan ragaszkodott ahhoz, hogy a királynő a hollandi követségről induljon a Vatikánba, még pedig semmi esteire sem olasz királyi udvari fogaton. *Vilma* királynő arra való tekintettel, hogy a hollandi kormány elnöke, *Kuyper* hitbuzgó kálvinista és a vatikáni látogatásnak esetleg súlyos politikai következményei is támadhatnak, lemondott eredeti tervéről és a városba nem ment be.

— **Betérés a nagyváradi múzeumban.** Nagyszabású betörést követek el e napokban a Nagyváradi Régészeti Egyesület múzeumban. Az ismeretlen tettesek feltörték a múzeum egy üvegszekrényét és elvittek belőle egy pár régi arany ingomb kivételével, néhai *Ipolyi* Arnold nagyértékű ékszergyűjteményét. A múzeum szolgálja vette észre a hiányt tegnapelőtt, amint egy vendéget kalauzolt a termekben. Rögtön jelentést tett dr. *Némethy* Gyula múzeumőrnek, aki értesítette az esetről *Gerő* rendőrfőkapitányt. A vizsgálat még eddig nem vezetett nyomra. Az ellopott műkincsek több mint 20,000 korona értékűek.

— **Haltózsák.** *Kleiner* Ármint, a budapesti légszeszgyárak igazgatóját ma délután nagy részvétel mellett temették a kerepesi temető hantottházából. A temetésen a légszeszgyárak tisztikarán kívül ott volt *Berzevics* Albert közoktatási miniszter, *Perczel* Dezso képviselőházi elnök, gróf *Teleki* Géza, *Iskák* Miksa, *Heltai* Ferenc, *Márkus* főpolgármester, *Halmos* polgármester és sok más előkelőség. A gyászszertartás után a holttestet a csásádi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Ozvegy Fűrher Jánosné, szü etett behárfalvi *Urban* Hermina hatvanhárom éves korában Szabadkán elhunyt.

Gajzág Sárka, *Gajzág* Manó kolozsvári városi főügyész tizenké éves leánya 23-án meghalt Kolozsvárott.

Kempner Sándor pusztai-tóviskesi gazdasízt megnaft.

Rácsky Jánosné, született *Faith* Mária, *Rácsky* János IV. kerületi választmányi tag ne e tegnap negyvenegy éves korában meghalt Budapesen.

— **Egy önkéntes rejtélyes halála.** *Soltvadkertről* jelentü tudósítónk: Dr. *Keckés* József önkéntes káplárt aki a vasuti sztrájk alkalmából itt teljesített szolgálatot, tegnap éjjel a pályaudvartól kétszáz lépésnyire áttött szívvél, halva találták. A vizsgálat még nem derítette ki, gyilkosság vagy öngyilkosság torog-e fenn.

— **A levélhordó.** Egy külföldi okos berendezkedés egy idő óta erősen ostromolja Budapestet is, s úgy látszik most már sikeresen. Nem is olyan régen itt a fővárosban nagy izgalom okozott egy pénz levélhordónak a megtámadása egy körüli ház lépcsőházában s akkor újra fölmerült a kívánság, hogy ezek a sokat fáradozó, kűzködő emberek a hivatásuk teljesítésében legalább halálos veszedelemben ne kerülhessenek. Akkoriban lapunknak egy jó embere, aki sok évig élt Amerikában, elmondta hasábjainkon, milyenek a viszonyok túl az oceanon a pénz- és a levélkézbesítés terén. Ott a pénzlevélhordónak semmiképpen sem kell kockáztatni az életét, de azonkívül úgy az ő, mint az egyszerű levélhordónak az egészségére is nagy gondot fordítanak. Newyorkban a levélhordók egyszerűen nem mászszák azt a rengeteg sok emeletet, hanem minden épületnek a lépcsőházában van egy megfelelő levélsekrény, minden lakó számára jól elzárható fiókkal, amelybe a levélhordó bedobja a leveleket. Itt Budapesten is kezdtek megszívlelni ezt az eszmét, s lépések történtek a megvalósítása felé. De a dolog nyilván nem megy elég gyorsan, mert *Demény Károly* postaigazgatónak van alkalmja előállni a szóban lévő levélsekrények felállításának a megszüretésével kapcsolatban. A postaigazgató a fővároshoz e tárgyban intézett átiratában most már a közegészségügyi érdeket állítja előtérbe, s ezen az alapon kéri a tanácsot, rendelje el, hogy a háztulajdonosok állítsák fel ezeket a szekrényeket. Tudniillik megállapították, hogy a ragadós betegséget többnyire a levélhordók hurcolják el. A levélhordó megfordul a legkülönbözőbb helyeken, bejáratos a lakásokba, amelyekben vagy nem fedezik fel idejekorán a ragadós betegséget, vagy ha tudják is már a bajt, nem idejekorán szögezik ki a visszariasztó vörös cédulát. Azt is tapasztalták, hogy a ragadós betegségek a levélhordó családjában szedik az áldozataikat és mindegyre szaporodnak a beteg levélhordók. Mind ezek az okok eléggé megokolják a levélsekrények sürgős felállítását. S ha ezt az intézményt a közönség az általános üdvössége miatt feltétlenül melegen fogja üdvözölni, kétségtelen, hogy mindenki annak is örül majd, hogy a derék és eddig annyit fáradozó levélhordók sorsában lényeges könnyítés áll be.

— **Az osztrák orvosnők.** A bécsi szaktestületek — mint lapunk mai számában már hirt adunk róla — most az a kérdés foglalkoztatja, vajjon az orvosnők alkalmazhatók-e a kűzkórházakban. Egyelőre három állásról van szó, amelyet betölthetnének: a gyakorlati, a másodorvosi és az asszisztensi; az első nem jár fizetéssel, a másodiknak javadalmazása évi 1400 korona és szabad lakás, a harmadik állással pedig 1800 korona évi fizetés és lakás jár. Az osztrák kűzkórházak szabályzata értelmében ezek a kőrházi segédorvosok négy évre nevezetnek ki az igazgatók által, de kivételesen meg is hosszabbítható ez az idő. A helytartóság felhívta az illetékes testületeket, hogy május 30-ig adjanak véleményt. Érdekes ebből az alkalomból ismerni a bécsi orvosegyetem nagynevű tanárainak álláspontját ebben a tekintetben.

Nothnagel udvari tanácsos a hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy még nem nyilatkozhatik, őt a kérdés eddig már csak azért sem foglalkoztatta, mert neki nincsenek női hallgatói.

Wagner-Juregg tanár, az elmegyógyászati klinika igazgatója ekként felelt:

— A kérdés előttem egészen új; olyan fontosnak tartom azt, hogy e pillanatban még nem merek végleges véleményt mondani. Mindenesetre úgy is fel lehet állítani a tételt, hogy ha megengedik a nőknek az orvosi egyetem látogatását, ha módot adunk nekik a doktori diploma elnyerésére, akkor nem

szabad tőlük annak a lehetőségét megvonni, hogy kőrházi működés útján megszerezhesék a praxist is.

Schnabl udvari tanácsos, a szemészet tanára, ezeket mondotta:

— Az orvosnők oklevele világosan úgy szól, hogy az orvosi működés minden terén és ágában joguk van gyakorlatot folytatniok, hogy nekik is megadatik az orvosi állást megillető minden jog és privilégium. Ehhez tartozik az is, hogy jogot formálhatnak a kűzkórházakban való alkalmaztatásra is. Az egyetemen az államhatalomtól nyert jog alapján az orvosnők erre éppúgy megadják az igényt, mint férfikollégáinknak. Lézzel a kérdés jogi oldala meg van oldva. Más kérdés, hogy vajjon az orvosnők, akik nagyon szorgalmasan tanulnak az egyetemen, alkalmazhatók-e a kűzkórházi szolgálatra, tudnak-e maguknak tekintélyt szerezni a betegek és a kőrházi személyzet előtt. E részben a tapasztalatokat kell bevárni.

Escherich tanár, a gyermekgyógyászati klinika vezetője szerint jogi szempontból csak az orvosnők érdekében lehet a kérdést eldönteni. Az orvosnők a gyermekgyógyítás terén mindenestre kiválóak lesznek. Német- és Oroszországban az orvosnők máris tevékenyek a kőrházakban és megfeleltek a hozzájuk fűzött várakozásoknak. Általánosítani nem szabad; sok függ az egyes orvosnők egyéni képességétől éppen úgy, mint a férfiorvosok individualitásától.

— **A tisztifőorvos betegsége.** *Dr. Schermann* Adolf, a főváros érdemes tisztifőorvosa, mint részvétellel értesülünk, néhány nap óta beteg. Most már azonban enyhült a baja s így remélhető, hogy a főorvos nemsokára ismét el fog alhatja hivatalát.

— **Orvosok a betegsegélyező egyesületek ellen.** A *Budapesti Orvosok Szövetsége* ma babaróli *Schwarzer* Ottó elnöklete alatt közgyűlést tartott, amelynek tárgya a betegsegélyező egyesületek ellen való akció volt.

Eisler Hugó előadó ismertette a fővárosi orvosok e mozgalmát, valamint a szövetség 1902. december 28-iki közgyűlési és a választmány határozatait. Az előadó bejelenti, hogy a kibocsátott reverzálisok nagyszámban érkeztek vissza. Majd a következő határozati javaslatot terjesztette elő: 1. Mondja ki a közgyűlés, hogy az egyesületek ellen az akció folyó évi május elején megkezdji. 2. Az aláírt reverzálisok május elsőjén érvénybe lépnek. 3. A betegsegélyező egyesületek felhívassanak, hogy a szövetség feltételei felett záros határidőn belül nyilatkozzanak. 4. A további eljárással a választmány bízassék meg. A közgyűlés a határozati javaslatot egyhangulag tudomásul vette.

— **Készrekerült hamisító banda.** A párisi rendőrség nagyszerű fogást csinált a napokban. A bankok már hónapok óta panaszkodtak, hogy számos értékpapír két példányban kerül hozzájuk. Az egyik természetesen hamisítvány, de hogy melyik, azt maguk sem tudták. A gyanu bizonyos báró *Gerome de Chabreyre* irányult. A báró urat elölték és kitűnt, hogy neve az egészen polgárius *Charles Lalande*. A nyomozás során kiderült, hogy *Lalande* feje egy nagy hamisító bandának, amely egész Franciaországot hamisított értékpapírokkal árasztotta el. A dologban az az érdekes, hogy a banda valódi értékpapírokat hamisított meg oly módon, hogy a számokat kiigazította rajtuk. A banda ugyanis olcsó pénzen összevásárolta a lopott, rablott, talált, szóval nem egyenes uton szerzett értékpapírokat, s a számokat saját műhelyében kiigazította rajtuk, nehogy lopott voltak kitűnjék. A műhely vezetőjét *Lanchmann* vésnököt szintén elfogták, aki vallomásaiban így magyarázta el a hamisítást:

— A megváltoztatandó számot vegyi uton eltüntettem, s másikat rajzoltam a helyébe. A dolog nagyon egyszerű.

A banda többi tagjait nyomozza a párisi rendőrség. Eddig Havreban, Marseilleben és Rouenban akadtak a bűntársak nyomára.

— **Ujságok sztrájkja.** Az egész világ egyebet sem tesz, mint sztrájkol, mintha a világnak már egyéb dolga sem volna. Hanem Portugáliából most olyan sztrájkról érkezett hír, amilyen ugyancsak szokatlan dolog, s az emberek szinte a lehetlenségek közé számítottak. Ez a különös sztrájk Lisszabonban esett meg és csakis úgy volt kivihető, hogy a lapoknak nemcsak a munkatársai, hanem a szerkesztői és a nyomdászai is sztrájkolnak. Lisszabonban, Portugália fővárosában eszerint már napok óta nem jelenik meg egyetlen egy újság sem. A szedők és újságírók a szerkesztőkkel együtt addig sztrájkolnak, míg ezek a sajtó mostani viszonyainak megfelelőleg béremelést nem kapnak. A szedők ugyan elég szépen keresnek, hathét koronát is naponta, de az újságírók és szerkesztők a legjobb esetben csak havi kétszáz korona fizetést érhetnek el, bár megengedik nekik, hogy egytallal politikai vagy más mellékshivaltal tölthessenek be. A közönség azonban újság nélkül megélni nem tud, híreket akar a külvilágról, azért roppant nagy mennyiségben vásárolják a francia és spanyol újságokat. Hogy meddig tart ez a különös sztrájk, azt nem is sejtik, s attól félnék, hogy kellemetlen összeütközések keletkeznek, amelyek a közrendet veszélyeztetik. Portugália különben nagyon ért a sztrájkspeciálitások szállításához. Nemrégiben a kereskedők és kirakattulajdonosok sztrájkoltak, úgy hogy az egész országban az összes boltokat be kellett csukni.

— **Munkások bérmozgalmal.** A részvényeslőző pincemunkásai közül — mint említettük — körülbelül 120 munkás sztrájkol. A sztrájkolók olyan fenyegetést magartattat tanúsítottak a munkában álló társaikkal szemben, hogy a vezetőjüket, *Gácsi Mihályt* letartóztatták a rendőrség. — *Eszékről* táviratozzák: *Mitrovicában*, hol a tanningár és a fűrészművek munkásai sztrájkoltak, a gőzművek, sörgyári és opánka készítő munkások is abbahagyták a munkát. A hajómunkások is beosztották a munkát. Három század gyalogság indult *Mitrovicára*. A sztrájkvezetőket letartóztatták.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége mai érkekezetén foglalkozott a tömeges bérmozgalmakkal. A Szövetség elhatározta, hogy mielőtt a munkaadókat a közös védelem szervezésére tömörítenék, nyilvános felhívással Magyarországot értelmek és hazafias munkásaihoz fordulnak, óva intve őket, hogy óltalan harcok felidézésével ne rontsák meg az ország amugy is számtalan megpróbáltatásnak kitett anyagi helyzetét és ne fosszák meg az ezidőszert foglalkozás nélkül álló magyar munkások ezreit a kenyérkereset lehetőségétől. Magyarország több mint öt év óta oly ipari válságnak volt kitéve, melynek következtében a munkások nagy száma munka nélkül szűkölködött, sőt az a megdöbbentő jelenség volt tapasztalható, hogy Magyarországból képzett ipari munkások is Amerikába kivándoroltak. Ujabbban a gazdasági viszonyokban beállott némi javulás folytán remélni lehetett, hogy e sajnos állapot megszűnik. Aki tehát a javulásnak ez első tüneteivel szemben komoly ok és cél nélkül a gazdasági élet rendes folyását megzavarja első sorban a magyar munkások életérdekei ellen vét. Midőn a megjelent iparosok a munkások figyelmét ezekre felhívják, egytallal kimondák, hogy a kormánynak az állami tekintély és a törvényes rend helyreállítására tett intézkedéseit elismeréssel üdvözlik. Felhívják továbbá a kormányt, hogy a fennálló törvényeknek alkalmazásával a bérmozgalmaknak rendes mederbe való visszatérését biztosítsa és intézkedjék törvényes eszközökkel, hogy a dolgozni kész és hajlandó mun-

kások szabad akaratak érvényesítésében erőszak vagy fenyegetés által meg ne gátoljassanak.

Vázsonyi Vilmos és a vasuti sztrájk. A nagy sztrájk epilogusai most látnak napvilágot a sajtóban. Egyes lapok nagydühösen nekivágtaknak, nem a sztrájkolóknak, akik az országot karosították, nem ama parlamenti népbíróknak, akik a sztrájkolókat a végéig való kitarásra buzdították, hanem azt az embert tüzik a pen-nájuk hegyére, aki elejétől végig azt a borzszótán kegyetlen és meghatóan becsületes szerepet töltötte be, hogy beáll buzaszemnek a két malomköz közé. Vázsonyi Vilmos a vasuti sztrájk e bűnbakja. Holott ő a sztrájkot már első beszédében felreérthetetlenül és világosan elítélte s kezét bevallotta — csakis azért tartotta az ügyön, hogy a mozgalom tulzásait lenyesege-se s hogy mikor a kiegyenlítés utolsó fonala is szakadozni látszott, még mindig legyen valaki, aki új meg új kísérleteket tessen legalább a legveszedelemesebb katasztrófák elhárítására. Köz tudomásu, hogy Vörös László a szabad-elvű pártkörben s a parlament folyosóján nem győzte magasztalni Vázsonyi önzelen, sőt onfelelő dozó közreműködését, amely-lyel a vasutasokat mindig a bekérs a kormányt mindig az engedékenységre in-tette. Most aztan b-telük rajta a girondis-ták sorsa, akik szintén közvetítetűi akartak két nagy ellentét között. Jó szerencse, hogy a modern nyaktitűk csak papírból és nyomdafiésztékéből valók. S így Vázsony-nak csak a hangzásai pusztultak bele a faradalmas kapocscitálásokba. Hogy ilyen gyors véget ért a sztrájk, abban neki nagy része van. S akik örülnek a forgalom mezu-dulásának, bizony furcsan róják le hálá-jukat, midőn a guny s a harag ostorával támadnak rá arra a férfira, aki éjt nap-pallá téve dolgozott, miattai mostani kri-tikusai jól védett páholyból nézték a nagy viadalt.

A fuvarosok sztrájkja. A fuvaros kocsisok sztrájkja még mindig tart, bár most is csak részleges, mert a kocsisok nagy részét nem tudták rabolni a sztrájkolók a munka abbahagyására. A Szunyog-szigeten lévő sztrájkanyán alig van 200—300 kocsi. Tegnap a sztrájkolók bizalmi férfiai elhatározták, hogy ma reggel bejárják a városi és megállítják a fuvaros kocsiakat. Ebből azután olyan erőszakoskodás támadt hogy a rendőrség kénytelen volt beavatkozni a dologba. A sztrájkolók több helyen megtámadták dolgozó tereket s leveressel fenyegették őket, ha nem csatákoznak hozzájuk. Tegnap Kőbányán, a Bihar úton volt ilyen jelenet s a támadó kocsisokat a rendőrség lékezte meg s közülük többet letartóztatott. Ezek Hanák Kálmán Dobos József, Misiak Andras, Kelemen Imre és Denekovics Károly kocsisok akik ellen magánosok eleni erőszak miatt indították meg az eljárást. Ma is több helyen támadás intéztek a sztrájkolók dolgozó tár-saik ellen s a VI. és VII. kerületi kapitány-ságra több sztrájkolót vittek be a rendőrök. A külső Váci-úton a fuvaros kocsisok rendőri fedezet alatt kereskednek s ezenkívül a környék egész nap meg volt rakva rendőrökkel és egy század buszárság is táborozott az újpesti út mellett lévő egyik nagyobb térségen hogy zavargás esésén kéznél legyen. A sztrájkanyán ma is csendesen visekedtek a munkások. Vezetőik egész nap beszéd-del tartották őket, hogy szót ne men-jenek, mert a rendőrség kijelentette, hogy ha honap is csak ilyen kicsi lesz a sztrájkolók száma, feloszlatja a sztrájk-anyát. A vezetőiség ezért minden intézkedést megiet, hogy holnapra legalább 2000 ember vonjon ki a Szunyog-szigetre. — A fuvaros-gazdák ma délut. gyűlést tartottak az ipar-társulat hel iségében. Elhatározták, hogy a sztrájkolók kocsisok pótása céljából megbizot-lakat küldenek a szomszédos községekbe, hogy onnan új munkaerőt hozzanak a fő-vasosba. Az illetők már el is utaztak s így

az új kocsisok hamarosan meg fognak érkezni.

Az élesdi vérfürdő Nagyváradról táviratozzák: A tegnapi zavarok után a város teljesen csendes, a munkások mindenütt dolgoznak. *Élesden Vámosy királyi ügyész. Nizs-lowsky vizsgálóbíró. Gross Gerő és Frisch törvényészi orvosok vezetik a vizsgálatot.* A csendőrhadbírság azt igyekszik megállapítani, vanon jogos volt-e a fegyverhasználat. A sebesültek egy része azt állítja, hogy gyűlésre mentek Élesdre.

Ujabb merénylet Maura ellen. Madridból táviratozzák, hogy Maura miniszterelnök ellen ma hazautaztában újabb merényletet követtek el. Midőn a vonat Alicante és St.-Vicente állomások között ment, egy a vasuti töltés-hez közel álló csoport köv-ekkel dobta a vonatot és egy lövés is esett. A golyó a kocsi tetejébe furódott. A csendőrség, mely a vonatot kísérte, viszonzta a tüzelést. Sem Maura, sem a vonat más utasa nem sérült meg. Két embert letartóztatnak. Midőn Maura miniszterelnök elhagyta Ali-cantet, a várostan ellenséges tüntetések voltak. A tömeg azt kiáltotta: Eljen a szabadság! Le a jezsuitákkal és kövekkel dobatta az augusztinusok kollégiumát.

Egy dinamitraktar veszedelemben. A kassai Furosa-erdőben, a dinamitraktar közeében ma délelőtt 1. órakor tűz ütött ki, mely a dinamitraktart felrobbanással fenyegette. *Miskák tűzoltóparancsnok* azonnal értesítette a katonaságot, majd gyors vág-tatva a tűzoltó sággal a belszíneére sietett. Embereit munkával s került a tüzet a dinamitraktartól elterelni, úgy hogy mire a két század katonaság Menaszky alez-re-des vezetés alatt megérkezett a dina-mitraktart már nem fenyegette veszély. Csak akkor lógtak a tűzoltók a már ekkor ellenzőz. Déutan 4 órára sikerült a katonaság segítségével a tüzet lokálni.

A Dreyfus-pör. Nagyon mulat-ságos az a polemia, amely mostanában Rochefort és Val Carlos, az egykori spanyol katonai attasé közt folyik. Rochefort azt állítja, hogy Val Carlos többször megfordult az *Intransigant* szerkesztőségében és ott mindig azt mondta, hogy Dreyfus az áruló. Cloutier volt képviselő, az *Intransigant* szerkesztője érintkezett Val Carlos-al és mindannyiszor informálta Rochefortot. Cloutier azonban két évvel ezelőtt meghalt, Rochefort tehát egy halott tanu-ágra hivatkozik. De az élő tanu Val Carlos márkí erőlyesen tiltakozik az ellen, mintha ő járt volna valaha az *Intransigant* szerkesztőségében. Tagadja, hogy ő Dreyfus bűnösségéről állította és az ellen is határozottan protestál, mintha ő Czerny ezredes és Guénée titkos ügynök előtt, akik szintén nincsenek már az elők sorában Dreyfust árulásra gyanusította volna. Ezt az ellenmondást egy köztársasági lap akként deríti föl, hogy az *Intransigant* szerkesztőségébe egy ál Val Carlos küldöttek. Eddig a katonai attaséktól csak hamisított leveleket ismer-tek a Dreyfus-ügyben, úgy látszik, hogy most már egy egész katonai attasé meg-hamisításával van dolga a semmitő-szeknek.

A lepra gyógyítása. Londonból jelen-tik hogy dr. Dyer a new-orleansi leprakór-ház igazgató-orvosa kijelentette, hogy olyan gyógyszert talált fel, amely teljesen meg-gyógyítja a lepra-betegséget.

Házasság. Ma délelőtt a terézvárosi templomban dr. Haller Károly pénzügyminis-teriumi se éditkar oktaron vezette Lukács Jolan kasszonyt, Lukács László perzügy-miniszter leányát. A vőlegény csak ad gyász-miat az esküvő teljes csendben men végbe.

Fleischmann Manó (ővárosi) bornagy-kereskedő elvezette Sommer Szerén kassz-onyt Sommer Ignác leányt Budapestre.

Dr. Győrffy Zoltan tapozczi ügyvéd elve-gyezte Bozay Irén kasszonyt Kesz-telyen.

Landau Izidor május 3-án esküszik Örök hűséget Stehr Sarolta kasszonyynak, Stehr David leányanak Eperjesen.

Egáns rablógyilkosok. Nagyváradon nagy felűnést keltő rablógyilkosság kísérlet történt. A Sziliget-útca 2-ik számu házban lakott Szabó Lajosné, egy férjetűl elváltan élő asszony, aki kifőzőnő volt, de ezenkívül szí-ven engedte át lakását szerelmi találkozó-hel-ül. E nó 20-án délután 5—6 óra között az asszony szomszédja Bábólnai Lajosné, nagy zuhanásra lett figyelmes. Benyitott Szabóné lakasába s reműle látta hogy az asszony nagy vért-ocásban, eszméletlenül fekszik a földön. Nyaka köré zsinag volt több-szörösen csavarva s melélen több vérző seb volt. Az eszméletlen állapotban lévő asszonyt bevitték a kórházba s a rend-őrség megindította a vizsgálatot. A szomszédok valomasa szerint a gyilkosság idejében két elegáns fiatalember hagyta el a házat. Egy palinkahordó a gyilkosság délutánján meg ordut Szabóné kifőzésében s ő is ott látta a két fiatalembert, akikről pontos szem-élyleírás adott. Ezeknek az adatoknak alap-ján Pataky rendőrfogalmazó letartóztatta Finta Sándor vasuti gyakornokot és testvé-rét, Finta István szouraszt, akik a leg-előkelőbb nagyváradi családoknak szívesen látott vendégei voltak. A két Finta test-vért szembesítették Szabónéval, aki idő-közben eszméietere tért, s Szabóné *felismerte bennük a merénylőt.* A vizsgálat azt is me-galapította, hogy Szabóné fűbevalóit, gyűrű-jét és 300 korona pénzét elvitték a rablók. A két Finta lakasan ekközben házkutatást tartottak és megtaláltak annak a kötélnak a darabját, amellyel Szabónét meg akarták fo-tani. Mikor ezt a leletet felmutatta előttük Gerő főkapitány, Finta Sándor azt vallotta, hogy ő követte el a rablógyilkossági ki-sérletet, de tagadta, hogy öccsének része lett volna a gonosz tettben. Azt mondta kü-lönb, hogy nővérét akarja megbosszulni akik Szabóné csábított a bűnre. Déutan újra szem-besítették a két fia embert Szabónéval s a szembesítés alatt mindketten törede mes val-tozást tettek. Az erabolt érték tárgyakat a te-metőben egy sűrű melé rejte-ték el, de itt csak a tüggrő és a gyűrű-t találták meg. Nagyon sok jel mutat arra hogy Bogár Gyulának a nagyszalontai malom igazgató-jának meggyilkosása is a két Finta fia lelkét terneii. A nagyváradi rendőrség ebben az irányban is nyomoz s mikor a főka-pitány felem iette Finta Sándor előtt a dögöt, a fiatal ember meghökkent, de mindent taga-dott s azt mondta, hogy soha sem árt Nagy-szalontán. Ezzel szemben tanuk jeentkeztek, akik látták a gyilkosság nap an a két Fintát és nővérüket Nagyszalontán. Tegnap éjszaka egy imelgens nagyváradi iparos jelentkezett a rendőrségen s emondta, hogy a Boda levél-hordó elleni merénylet ideén Budapesten tar-tózkodott. A merénylet után való napon egy vendégkörben ismerkedett meg Finta Sándor-ral, akire teljesen ráituk a személyleírás, amit a merénylőtől adtak. Finta akkor tekete ruhát és barna bavelovakot viselt s könnyeműen köl-tekezett. Ő már akkor gyanakodott Fintára, de az elegáns gaviállér elen nem mert vadat emelni. Most azonban valószínűnek tartja, hogy Finta követte el Boda levélhordó ellen a merényletet. E valomásról a nagyváradi rend-őrség táviratilag értesítette a fővárosi rend-őrséget hogy a vizsgálatot terjessze ki ebben az irányban is.

Propeller-forgalom. A budapesti csaj-vargózós atelés is hajózási részvenytarsa-ság május 1 én két új atke új vonalat letesít és pedig egy-ét a pesti Láschidőtűl (Eötvös-terűl) a budai Margitidűfőhöz és egyet az Árpád utca-állomástűl ugyanahoz a budai Margitidűfőhöz. Ez utóbű állomástűl úgy a Margitsziget, mint a Lukács- és Császárűrdű három pero a at elérhető, ezenkívűl a köz-vetlen vilamos vasut összekötetés tolyán O Buda, Svabhegy Zugűget és Lűpmezű telé e két új vonal igénybevetéle a közűn-ségre nézve telűtűe előnyös. Viteidij az öszes

vonalakon: I. helyen 10 fillér, II. helyen 6 fillér.

— **A marseillei tengerész-sztrájk.** Marseilleben kitört a kereskedelmi hajók alkalmazottainak sztrájkja. Nem a munkások szüntették be a munkát, hanem a tiszték, gépezéskés és hivatalnokok, úgy, hogy a kikötőben az egész kereskedelmi forgalom megakadt. Azt állítják, hogy nem bírnák a legénységgel, melyet Pelletan tengerészeti miniszter oltalmába vett. A hajózárságok támogatják a sztrájkolókat és nem akarják alkalmazni azokat a haditengerészeti tisztet, akiket a kormány a postaszolgálat biztosítása érdekében rendelkezésre bocsátott. Husz hajónak egyáltalán nincs semmitléle tisztii személyzete. A sztrájkoló hajó-tisztek három követelést támasztanak és csak azoknak teljesítése esetén térnek vissza a szolgálatba. Először követte a maguk számára azt a jogot, hogy a legénységet maguk válogassák össze, másodsor, hogy a köztük és a matrózok közt támadható konfliktusok elbírálása kizárólag a tengeri hatóság és nem a munkás-szindikátus hatáskörébe tartoznék; harmadsor, hogy azt a három hajótisztet, akiket a Busch-társaság a matróz-szindikátus nyomására alatt elbocsátott, megint fogadják vissza a szolgálatba. Másrészt a kereskedelmi hajók legénysége tiltakozik tisztjeinek sztrájkja ellen és nagy felvonulást rendeznek a tengerészeti prefektúra előtt, tüntetve a szociális köztársaság, Combes és Pelletan mellett. Attól félnek, hogy ha a hajótisztek fel-tételeit teljesítik, akkor megint a legénységet és a dockmunkásokat közt fog kitörni a sztrájk.

Marseilleből táviratozzák: Néhány állami hajó elindult, hogy biztosítsák a postaszolgálatot Algír Tunisz és Korzika közt. Incidens nem fordult elő. Számos kikötő teljesen kiüresült. A legjelentékenyebb társaságok összes hajóit szolgálaton kívül helyezték.

Havreban a kereskedelmi tengerészet tisztjei szintén elhatározták, hogy beszüntetik a szolgálatot, ha a haditengerészet tisztjei a marseillei postagözösökön biztosítják a szolgálatot.

— **Fenyő Sándor ügye.** A Fenyő Sándor ellen kibocsátott elogatási paranosnak eddig nincs sikere. Ugy látszik tényleg külföldre menekült a büntető-gazsárszolgálatás elől Fenyő Sándor. A Magyar Újságírók Résvénytársasághoz, mint az *Egyetértés* tulajdonosához Kossuth Ferenc a következő levelet intézte:

T. igazgatóság. Az a hír jutott tudomásomra, hogy a Magyar Újságírók Résvénytársaság részvényeinek tulajdonos nagy része Fenyő Sándor tulajdonát képezi. Ha ez így volna nekem meg kellene szánanom minden összekötő-tételemet az *Egyetértés* ellen, mert nem maradhatnék munkátára oly lapnak amely egy bünyvadi keresettel súlyosan terhelt egyének (barcsák köztve is) tulajdonát képezi s amelyre az illető barcsák köztve, iránítók beavatást gyakorolhatnak, vagy a lapkiadó részvénytársaság tagja lenne. Azért tenek, hogy elhatározásom magamat ezen-nel nyílt levélben felhívom az emutett rész-vénytársaságot hogy engem a tényállásról értesítsen s nyvestedjék Budapest, 1904. április 26-án. Teljes uezslettel Kossuth Ferenc.

Kossuth Ferenc e levelét az *Egyetértés* szerkesztője a következő megjegyzéssel kíséri:

Teljes mértékben méltánólunk Kossuth Ferenc képviselő urnak, lapunk érdemes főmunkástanak és az országos függetlenségi 48-as párt elnökségi vezérének lennie köztölt nyílt levélben kifejezésre jutott állás-jogvallását.

Teljes mértékben méltánólunk Kossuth Ferenc képviselő urnak, lapunk érdemes főmunkástanak és az országos függetlenségi 48-as párt elnökségi vezérének lennie köztölt nyílt levélben kifejezésre jutott állás-jogvallását.

Teljes mértékben méltánólunk Kossuth Ferenc képviselő urnak, lapunk érdemes főmunkástanak és az országos függetlenségi 48-as párt elnökségi vezérének lennie köztölt nyílt levélben kifejezésre jutott állás-jogvallását.

az igazgatóság — s ezek között Fenyő Sándor — lemondása folytán rendkívül közgyűlést hívott össze, mely közgyűlés olyan tárgyakból fogja az igazgatóságot megalkotani, kiknek a vállalat anyagi érdekeire vonatkozó vezetése a azt az *Egyetértés* egész szellemi munkás-gárdája és első sorban Kossuth Ferenc teleteltével teljesíthető továbbra is elvi magaslalon álló odaadó munkáját.

Az *Egyetértés* szerkesztője nevében Molnar Marton felolós szerkesztő.

— **Dráma az Angyalföldön.** Véres esemény történt ma délután az Angyalföldön lévő Csángó-utca 4. számú házban. Pulay Péter 31 éves kovácslegény lakott itt a feleségével s ennek nevelőanyjával, Varhol Jánosné 37 esztendő munkásasszonnyal. A kovácslegény aki szokos rossz természetű ember volt csak akkor kapta meg a leányt feleségül, amikor javulást ígért s munkába állt. A javulás azonban nem sokáig tartott s Pulay újra erőt vett régi rossz természetére. Egyre zsarolta felesége nevelőanyját s a szegény asszony adott is neki mindaddig, amíg volt. Pulay ma délután ismét pénzt kért az anyósától, de az kijelentette előtte, hogy nem adhat, mert nincs. A kovácslegény, aki részeg volt erre revolvert rántott elő s háromszor rálőtt Varholinéra. Mindhárom golyó talált. Az egyik az asszony balkarjába, kettő a mellébe turdott. Pulay ezután hántátekön lötte magát s holtan rogyott össze. A súlyosan sebesült asszonyt a mentők a Kókus-kórházba vitték.

— **A szegény gyermekek érdekében.** A Fővárosi Szegénygyermekért Egylet tegnap tartotta buszondóitk év. közgyűlését dr. Gross Sándor előzete alatt a közgyűlés elhatározta hogy a két-hat év között lévő szegény gyermekek megmenésére országos mozgalmat indít. E verből az egylet a nagyobb vidéki városokban főintezeket létesít.

— **Hatalos elgázolás.** Ma dében a Nagytéplom-utca 27. számú ház előtt egy vízszálatkósi elgázolta *Havakal József* nap-samos 5 éves fiát aki n.ouban meghalt. A kocsiist elaróziáltak. A k s holttestet a törvényzéki orvosian intézet b.óctermsébe vitték.

— **A Fővárosi Őrfeim** tegnap adta a ő zaios sikerre a s. e. on utolsó és legnagyobb slageret *A kinos véletlen* című francia szim-művet. A darab tele van feszült érdekű ódest kettő helyzetekkel és fordulatokkal. Kiválóan játszottak benne Fröhlich *Sedzene* Baumann, Schmidl és Schiller. A közönség a darab végén zaosan hívta a szereplőket és a darab rendezőit, Waldmann igazgatót, aki kitűnő rendezésben és remek kialtással hozta színre a darabot amely e őreláthatólag a szezon hára-lévó részének minden estején nagy közönséget fog vonzani.

FŐVÁROS

(*) **A főváros és a sztrájk.** A Lipót-városi Polgári Körben népes tekezési volt ma este *Határ* Tivadar emlékére mellett, melyen a székesfővárosi bizottsági tagok kö-zű mintegy ötvenen vettek részt. Az érte-kezet tárgya az volt, hogy milyen álláspontot foglaljon el a székes őváros a kormánynek a vasutasok doláiban taustott eljárásával szemben. Élnék eszmecsere ke elkezett s me-ynek keretében többen azt hangsúlyozták hogy a fővárosnak nem feladata hogy ebből az alkalomból a kormánynek politikai szol-gálatot tegyen. A többség azonban előléte egyes ellenzéki politikuskok ténykedését akik szereplésükkel csak elmérsenítették az a nekül is káros és val száros he-yezetet. Az üs végén indítványozták hogy a fővárosnak kérésrel a kormányhoz iránt, hogy a vas utas másodikára hívjon össze rendkívül közgyűlést amelyen indítványozni lojnak, hogy a székesfőváros szavazzon kö-szönetet a kormánynek a legutóbbi ese-mén ek aka-mával kifejtett működéséért és egyben felszólítják hogy a vidéken mindöbban terjedő és már-már anarchikus jelleggel

biró sztrájkoknak vessen véget és védje meg a polgárság érdekeit. Azt az indítványt a többség nagy lelkesedéssel tette magáévá.

(*) **Vízvezeték.** Kajlinger Mihály vízveze-téki igazgató tudvaleőleg az új telep bekap-csolására két napot, az őtszáz kilométer hosszú csőhidórat kiztsztatására pedig héttő éjjel tizenkét órág kért haradótt. Ezt a nagy munkát e rövid terminus alatt végrehajtották és Budapest közönségének a legközelebbi harminc esztendeig nem kell attól tartania, hogy víz nélkül marad. A tíz év óta készülő káposztásmegyeri vízműtelep ezzel most már végleg elkészült és több vizet szolgáltat, mint Berlin összes vízműve. A munkálat befejező-séről Kajlinger igazgató részletes jelentést tett a polgármesternek.

(*) **Ökivetés.** Az V. kerületben május hó 6-án kezdődnek a III. osztály kereseti ad rá vonatkozó bizottsági tárgyalások. Ezt megelőzőleg április 28-ától május 6-ig lesznek a javaslások közszemlére teve az A. ker. Arany János-utca 34. sz. alatt.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **A Nemzeti Színház bemutatója.** *Jerome K. Jeromenak*, a kiváló angol numo-risának *Miss Hobbs* című 4 felvonásos vig-laéka szombaton április hó 30-án kerül elő-ször színre a Nemzeti Színházban, a követ-kező szereposztásban:

Edward Kingseart — Császár. Percival Kingeari — Dező Betty, neje — D. Ligeti Juska. George Jasajo — Községvi Miss Willicent Farcy — Váradi Aranka. Miss Susan Abbey — Rakosi Szidi. Miss Henriette Hobbs — Lányzó öka. Sands kapitány — Heleányi. Charles szöga — Galosi Z. Jane, szobaleány — Keczeri Irén.

** **Operaház** Holnap, szerdán, délután gyermekekölővást rendez az Operaház a VI. kerületi köz ötékonysági egységet javára. Színre kerül ek alkalomból *A törpe granatos* című balet Schimidek Gazelával és Brada Edével a őszerepekben; uiana *A esavargó és a királyleány*, a őbb szerepekben Szoyer Ilonkaval, Váradi Sándorral Gábor Józseffel, Pioneer Elemerral és Kormai Richarddal. Az este *A babatündér* című látványos balet je-jez be. — *Fedorának* csőűő ökre kiűzött e óadása *Anthes Györgynek* közbejött beteg-sége miatt elmarad s e helyett *Bank bán* kerül színre W. Kramer Terézrel a óanda s. erepében.

** **Ka óka** kegyelmes asszony *Malonyai Dező* *Katóka kegyelmes asszony* című darabja, amelyet csőűő ökné e hó 28-íkan adnak e ő-s. őr a Vig-színházban a következő szereposz-tásban kerül bemutatásra:

Ka óka — Varsányi Irén, Borhély Amá-lia — Nikó Lma, Dobroizy Auréi — Fey-vevi Emi, Ladók Ferd. — Góti Sándor id. Takács Ignac — Hegedűs Gyula. H. Takács Ignac — Baassa Jenő. Borsa Génes — Ste-reany Zoltán, Gaal Pál — Bardi Ödön. Ber-dedy Pála — Janay Frig es Kelemen szöga — Rnas éky Gusztáv. Az orvos — Ta-poczai Dező, Szobalány — Kocsisovszky J.

** **Enyészet** A Mészáros páli ázaton első helyen megdesert és a Nemzei Színházban színre kerül *Enyészet* című dráma szerzői ma jelenkettek a Nemzeti Színház igazgatójána. A darabot *Hegedűs Gyula* és *Geocz István* írta.

** **A Népszínházban** vasárnap délután *Follinus Aurei* reg nem adott népszínműve, a *Nán* kerül színre a címszerpében *Gergely G. Zsuzsa* vendég eléptével.

** **A Budai Színház megnyitása** A temesvár-budai színházamat szombaton meg-kezd műköléstét a kr. szónavárosi Néari Szín-házban. A *kis szökevény* című harmatevonásos operett kerül színre Kecseyi társulatának bemutatkozásán.

** **Szerződötés** *Kövesy Albert*, a *kecs-keméti színház* igazgatója a társulata tagjai so-rába szerződötette *Fordács Rózsát* az Országos Színiakadémia stúdióben vezetőkönvéndé-ét.

** **Karajszínház.** Stein Landessberg és Reinhardtak a Karajszínházban a ótöbb bemutatt operettjelt a óadónak nagyközönség nézi. A darab a het minden napján műsorra

van tűzve; vasárnap délután is adják mérsékelt helyárrakkal. Ez lesz ebben az évadban a színház utolsó délutáni előadása.

Gazdag emberek. Ez a címe *Latekó* Andor, Berlinben élő jeles író társunk új darabjának, amely a berlini Lustspieltheaterben kerül bemutatásra. Az őszszel megújuló új színház repertoárját most közlik a berlini újságok s az első újdonságok között szerepel *Latekó* Andor *Reiche Leute* című háromfelvonásos társadalmi színműve. Utána a nálunk jól ismert *Egyenlőséget* mutatják be.

Hangverseny. Fodor Ernő zeneiskolája tegnap tartotta meg első nyilvános hangversenyét a Terézvárosi Kasszinó dísztermében. A nagyüzemi hallgatóközösség örömmel tapasztalta a komoly tantrasi irányt és a tanárok előke zenei ízlését, mely minden egyes növendék játékán kifejezést nyert. A műsor összerögzöttsége a legjobb művelésről tesz tanúságot, amennyiben a klasszikus és a magyar zene fogalja el az egész tert.

Kis Színház. Pénteken szombator és vasárnap a Népszínház kedvelt tag a Nyáray Antal lép fő mint vendég a Kis Színházban. Nyáray után Kiss Mihály, a Népszínház tagja lesz a színház vendége. A legközelebb bemutatandó operett, *Az aranyalma* szövegét Herman Endre és Bródy István írták, zenéjét Heindberg Albert szerezte.

Magyar népdalok címen csinos kiállítású füzet jelent meg Nádor Kálmán kiadásában. A dalok hangulatos szövege Hajós Dezso sikerült munkája a harmonikusan simuló zenét pedig Huszár Ernő szerezte.

MŰVÉSZET

□ **Iparművészeti kiállítások.** A magyar iparművészeti társulat az idén három vidéki városban rendez kiállítást. Sopronban Kassan és Miskolcban lesznek ezek a kiállítások, amelyeknek rendezése ügyében már nagyban folytak az előkészületek.

□ **Képzőművészi Nagyváradon.** A Képzőművészeti Társulat legközelebb Nagyváradon rendez műkiállítást, amelyre a Szegeden kiállított műtárgyakat viszik el. Az ünnepélyes megnyitás május 26-án lesz.

□ **Képzőművészi. Maklári** (Sikta) János festőművész, kinek már több sikerült képével találkoztunk a tartalom, festményeiből és aquarelleiből kiállítást nyitott Nagykörútcára 21. szám alatt. A kiállítás díjtalanul tekinthető meg.

IRODALOM

○ **A gróf Vigvázi pályázat eredménye.** A Petőfi-Társaság ma délután 5 órakor Herceg Ferenc elnöklete alatt rendkívüli ülésben döntött a Vigvázi-pályázat dolgában. Százhetvenhét lírai költemény érkezett be, amelyek a bírálóbizottság (Erődi Béla, Prém József és Zsemleini Árpád) alapos kritika tárgyává tett. A bizottság nevében Prém József terjesztette elő a jelentést a 200 koronás díjat egyenértékűleg *A tarpatoki völgyben* című költeménynek ítélte oda. A jeles levél feleltetése után kiünt, hogy a nertes költemény szerzője *Szabó Sándor* budapesti alalmi tanár, aki két évvel ezelő a *Zrínyi György házassága* című verses vígjátékával Toldi díjat nyert. Sok elismeréssel szól a jelentés az *Éj*, továbbá az *Élet és Halál* a *Költő* *Az árnyék* és *A rovnyei parkban* című költeményekről, melyeket dicsegetre méltattat a bizottság.

○ **A Országos Régészeti és Emléktani Társulat** ma délután tartotta rendes havi felolvasó ülést az Akadémia üléstermében. Dr. Gereze Péter *A pécsi egyetem helye és a legújabbban felfedezett római alapfalak* címen tartott felolvasást. Az érdekes előadást nagy tömeggel fogadta a közönség.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Egy levél.** Mult évi szeptember 28-iki számában közreadtuk egy *Matekai József* nevű szegény empor panaszos levelet, amelyben *Kanovics Béla* apátjelölésével azzal vádolta, hogy mivel nem tudott neki 1 korona 80 fillért fizetni, nem akarta kis gyermekét

eltemetni. Ehhez a panaszhoz a *Népszava* kommentár is járult. Kanovics sajtópont indította egy *Budapesti Napló*, mint a *Népszava* ellen ragalmazás vétségéért. Már volt kitűzve ezen ügyben az esküdtársi tárgyalás Agoraszó bíró elnöklése alatt. A tárgyalás azonban nem volt megírtható, mert a *Budapesti Napló*ban megjelent levél *Szilágyi, Pásztor Árpád* katonai szolgálataira van behivatva s nem jelenhetett meg a tárgyaláson.

NYITÓTER.

Még a legutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szivbjában és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletek kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

MARGIT GYÓGYFORRÁS

„Margit-telep, — Bereg-megye.”

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **HUSZÁRVEZREK** betegségeiben legjobb víz, hanem a **LEGKÜLTÖBB BŐR** víz, és onyhan sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz a gyomor és légző hurutos megbetegedésénél.

Kapható minden gyógyszerben és fűszerkereskedésben. Országos Kérelmező.

ÉDESKUTI L. cs. és kir. udvari szállítónál, ásványvíz-nagykereskedő Budapeston.

(Az - rovat alatt közöltnek sem tartalmáért, sem akajáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

• **Bécsi lövészok.** A mai verseny nap legérdekesebb futama a *Sot-Marx*-nandiacap volt, melyet 16-os mezőnyben Malupri nyert meg. A nap többi futamairól megjegyezhetjük, hogy négy futamban a reás Kedvező győzött, más két versenyben az első favorit győzött és csak egyszer nyert outsider. A mai nap részletes eredménye a következő:

I. **Áprilisi verseny.** Díj 2000 korona. Távolság 2000 méter. Luczenbauer M. Matiskaja (Shea) első, Krausz L. Augara (Fries) második, baró Herzeg M. Goraiac (Olemanson) harmadik. Totalizátor: 10 16.

II. **Nandiacap.** Díj 3000 korona. Távolság 2400 méter. Baró Königswarer H. Terqamada-ja (Wakington) első, Krausz L. Parikaja (Marankovics) második. Totalizátor: 10 15.

III. **Prater-díj.** Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Capt. George Blochberg-je (Southey) első, Herceg Tars M. E. Freundberg-je (Huxtable) második, Blaskovca F. Dvát-ja (Shea) harmadik. Azután Sommerisen-je. Totalizátor: 10 17. Helyfoglalások: I. 20 : 69. II. 50 : 113.

IV. **Sot-Marx díj.** Díj 500 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Fries M. Malupri (Krouzi) első, gróf Festet es T. Hams a (Huxtable) második, Egyedi L. Marraur-je (Bisher) harmadik. Azután: Radius Durban, Clavio Beie of Hernalis, Parani, Tubcam Pajtás, Master Jack, Cor u. Gondos, Rangó. No good. Ismerős. Totalizátor: 10 47. Helyfoglalások: I. 50 : 109, II. 50 : 204. I. 50 : 229.

V. **Működés-ny.** Díj 000 korona. Távolság 1200 méter. Gróf Trautmanndorff L. Epsausse-je (Stehno) első, gróf Degenfeld L. Koya Fusha (Janek) második, Müller E. P. Langója (Clemens) harmadik, azután Bona Grazia Tepia, Lubia. Totalizátor: 10 63. Helyfoglalások: I. 50 : 151. II. 20 : 97.

VI. **Utak verseny.** Díj 1500 korona. Távolság 2400 méter. Mantner V. Pergamon a (Rosack) első, Silberer V. Semmeringer (Lawton) második, Schosberger L. Gombja (Sinn) harmadik, azután Hippokrates. Totalizátor: 10 : 25. Helyfoglalások: I. 50 : 85. II. 50 : 103.

VII. **Acsályverseny.** Díj 3000 korona. Távolság 400 méter. Krausz L. Vad-nea

(Sinn) első, Pésly A. Múqsa (Sheha) második, Mantner V. Schönfeld e (Rosack) harmadik) ktrót. Totalizátor: 10 : 14.

Sport-zálogház.

Egy newyorki pénzszepert öt millió dollárt ígér az ottani ovareg leinek, ha megengedi, hogy a lövészpályája területén zálogházat létesítsen. Mire az újítás nálunk is megvalósodik, ez a kép elevenedik meg.

Szó: A csömöri-úti lövészpálya. A háttérben minden helyről képen megtekinthető épület, *Sport-zálogház* felirással. A jobbjajta közönség a rekkenő hőségben is prémos bunédkban és felöltökben jelenik meg, míg az előbbiek helyi látogatók izzadva cipelnek ágyamat, fehérneműt és más ingóságot.

I. futam.

A sportszomjas közönség derűs ábrázattal jár fel s alá. Az ismerősök udvariasan köszöntik egymást. A mázslóbból csevegetés hallatszik és erre a jelzéstőlakra 8 16 számot uzzak fel. A bookmaker oddsokat kínál; a közönség fogad; a totalizátor működik; start; a lovak bejönnek; a favorit lemarad; a hangulat még derűs; a Sport-zálogház körül minden csendes.

II. futam.

A lovak ismét futnak; a favorit ismét lemarad; a hangulat már nem oly derűs; a Sport-zálogház körül némi élet mutatkozik.

III. futam.

A favorit megint lemarad; a közönség dühöng. Az imént még felöltöben és bundában árok közül felülnő sokan járnak felöltö és bunda nélkül; az ágy- és tehernemük, nenkülönbén az egyéb ingóságok letébe helyeztetnek; a zálogház forgalma jelentős.

A következő futamok.

A fogadott lovak a hátralévő futamokban is verést kapnak. A közönség svandróli suttog. Átkoszik a zseket, lovat, garadt és trémet; a Sport-zálogház alkalmazottai örült erőteljesen fejtenek ki, hogy a beteveket — kielégülsek; néhány kontrajátékos jutányos áron zálogedőket vesz; ez a kérdés: — „Hány óra van?” — ingerkedést kelt és súlyos sértés számba megy, ambó több lovgagias ügy keletkezik. A harminckrajcáros helyen a rendőrség száztizenöt embert tartóztat le, mivel botránnyosan lovgagátékos a ruházatuk.

TÁVIRATOK

A Reichsrath Tisza ellen.

Bécs, április 26.

A képviselőház rasi ülésén *Ellenbogen* az elnökhez a következő kérdést intézi: Három interpellációt jelentettem be az egész kormányhoz és azokban azt kérdeztem, hogy mi az állásponja a kormánynak a kártérítési perekben, amelyek a magyar vasutas-sztrájk miatt az osztrák állam is meg fog indítani; ki fogja viselni a *mozgósítás költségeit*, mert hisz az araválé volt, hogy *telegesen* szállítsanak sztrájkterőket Magyarországra, mivel tudja a kormány a legfelsőbb hadiparasics törvényességét igazolni, helett az nem is volt ellenjegyzve és hogy a behívások *költségeit a budgetet fonják-e terhelni?*

Száz: Mi osztrákok fogjuk fizetni Tiszdórt!

Ellenbogen: Megengedi az elnök ur, ugyebár, hogy ezek a kérdések elég fontosak és tárgyilagosak arra, hogy a miniszterelnök válaszra érdemesítse azokat. Olyan ügyet penditettem meg, amelyet az egész közvélemény visszafog-

tott lélegzettel les (Helyeslés a szocialisták padjain.) s amelynek tárgyalásánál emlékezni fog rá az egész világ, hogy a magyar miniszterelnök még nemrég fellépett már a börtön kuszójában állott. (Mit den Aermeln das Zuchthaus gestreift hat.) (Bravo! a szocialisták padjain.) Ha Magyarország az a szerencsétlenség, hogy született gonosztevő olyan ember, aki egykedvűen gázol a polgárúrnokban, kormányozza, (Kaiser alelnök egyre ösönget) az minének nem tartozik, de — mint hangsúlyozni fogom, — elnök ur...

Elnök: Rendreutasítja a szónokot és figyelmezteti, hogy mérsékelje magát.

Eldersch: Tízszá alávaló gonosztevő! (Schurk! Verbrecher!)

Elnök: Elderscht is rendreutasítja.

Ellenbogen: Igen, alávaló! De én azt hiszem, hogy talán mégis érdekel az osztrák képviselőházat az a kérdés, hogy mi jogon és mi emben jutunk mi ahhoz, hogy mi fizessük meg a magyar miniszterelnök betyárkezelését. (Betyárgewohnheit)

Elnök: Rendreutasítja a szónokot és megvonja tőle a szót.

Fresl (radikális cseh): Ami a magyar vasuti sztrákokot illeti, mi a szocialdemokratákkal szolidarisak vagyunk abban a tekintetben, hogy a magyar kormány eljárását a legelősebben elítéljük és csodáljuk, hogy a szocialdemokraták oly könnyen engedik magukat elűnti a szólás jogától. Ha mivelünk történnék az, nem vennék a dolgot oly könnyedén és egyáltalán ezzel az ügyvel nem a Koerber szempontjából foglalkoznánk, hanem ostromoznók a magyar kormány eljárásának durvaságát és szemtelenségét. Van nekünk is Csehországban egy ilyen esetünk, ha kicsinyben is. A Teichmann-féle reichenbergi szabócég ségedei sztrájkba állottak. Erre a cég a 74. ezred parancsnokságától kért segítséget és az ezredparancsnokság őt egyenruhás szabót küldött a cég műhelyébe, akik ott mint cs. és kir. sztrájkőrök dolgoznak. (Halljuk! Halljuk!) Mi lesz ebből, ha ez általános szokássá válik? (Helyeslés a radikális csehek részéről.)

Ellenbogen: Három konkrét kérdést intéz az elnökhöz; először: vajon hajlandó-e interpellációját a miniszterelnökkel közölni és annak komoly tartalmára való tekintettel odahatni, hogy Koerber sürgősen válaszoljon; másodszor az elnök azonosította-e magát és helyeselte-e a vérontást azzal, hogy megvonta tőle a szót? **Eldersch:** Magyar elnök ilyesmit nem tennel

Ellenbogen: És harmadszor: hajlandó-e az első kínálkozó alkalommal figyelmeztetni a felséget, hogy nincs rendjén, ha olyan emberrel ül egy asztalnál, akit tétőtől talpig szennyez be. (Taps a szocialdemokraták padjain.)

Elnök: Az első kérdésre igennel válaszolok. A második kérdést, hogy vajon helyeslem-e a magyar miniszterelnök ur eljárását vagy sem, természetesen figyelmen kívül hagyom, ellenben kijelentem, hogy mindig rendre fogom utasítani Ellenbogent, sőt a szót is megvonom tőle, ha szidalmazásokra adja magát. A harmadik kérdésre nem válaszolok, hanem rendreutasítom érte Ellenbogent urat.

Schuhmeier: Ez is válasz!

Berlin, április 26. A birodalmi gyűlés ma tárgyalta első olvasásban a tőzsdetörvény negyedik fejezetének módosításáról szóló javaslatot.

A kolozsvári mandátum.

Kolozsvár, április 26. Rónay Elemér földbirtokos és Kolozsmegye újjogyzóját az elhunyt Bónis István helyébe szabadalvópárti programmal képviselővé választották.

Vilmos császár Velencében.

Velence, április 26. A Hohenzollern yacht Vilmos császárral délelőtt 10 órákor a sanmarcoi kikötőbe érkezett és a Montebello hadihajóval üdvözléseket váltott. Nagy néptömeg szíves ovációkkal vette körül a császárt.

A svéd királyi pár elutazása.

Abbasia, április 26. A svéd és norvég királyné délután harmadféltávi itt-tartózkodás után kíséretével együtt Münchenbe utazott. A király kíséretével a matuginei pályaudvarra kísérte a királynét.

Loubet Rómában.

Róma, április 26. Ma délelőtt a gvakorlótéren díszszemle volt Loubet elnök tiszteletére. A király kilenc órákor érkezett a gyakorlati tere. Kéссel ezután megérkezett egy a la Daumont négyes fogaton a királyné Loubet elnökkel. Delután négy órákor megnézték a forumot és a kolosseumot, valamint II. Viktor Emanuel emlékszobrát. Este a kvirinalban katonai ebéd volt, amelyen Loubet elnök a következő teiközszóntót mondotta:

Tejjes szívvel köszönetet mondok felségednek hogy megszerezte nekem azt az örömet hogy az ön szép csapatát azoknak kemény tartását és mozdulatának precizitát megcsodálhassam. Az csapatok egészséges ereje emeltem ponaramat. Az ön számomra nemcsak a közös emekelői áttatva felelőség engedelmet kérem hogy hadseregünk szíves üdvözlését én ehessen az önhez, amely tegnap a nagy O. aszország egyesítésének dicsőségese eszköze volt ma az ön nepe békés és gvműködő munkájának ha alkalmas olamatója. — A zenekar az olasz királyi himnusz játszotta.

Viktor Emanuel király olasz nyelven így válaszolt:

Elnök ur! A rendkívül hízelerő szavak amelyekben az kezves volt a csapatokhoz inténi, amelyek szerelések voltak ön előtt elvonulni nagyon kelemesek az ön szívemnek és az olasz hadsereg élénk örömmel fogja halani azokat. Ennek ne ében szíves üdvözlését küldök a dicsőséges francia hadseregnek és azt kívánom, hogy mind a kettő továbbra is keze legyen a békének és mindkét ország jólétének.

Az est beálltával az Umberio-körzön fényes kivilágítás volt.

A gibraltári titkok.

London, április 26. Az aischazban Rasch kérni, vajon a német császárnak megengedték-e a gibraltári ga. érák, erőődök és védelmi művek megtekintését, amelyekbe rendszerint angol látogatókat sem boosztatnak be. továbbá hogy a oszár mely galenákat tekintete meg. Forster Arnold hadügyminiszter azt válaszolta, hogy a hadseregre vonatkozó királyi rendeletek értelmében a parancsnokló tábornok van bizva a védelmi művek titkainak megővását a teletlőség. A kérdésben említett pontokra nézve nem érkeztek közlések a hadügyminiszteremhoz és nem szándékoztak kététebevonni White tábornok aszkécúját.

A porta meghatárolása.

Konstantinápoly, április 26. Hír szerint orosz ki. óraságra az erzingiani hadtest területén az orosz határ közelében összevont csapatmegerősítéseket részben visszavonták, részben redukálták.

A görög-török konfliktus.

Athén, április 26. A hajóhad még az arzenálban marad. A Szmirnáni kívüli görögök megadóztatásának kérdése Prevezában és Mitilénében zavarkat okozott, amelyeknek azonban nem voltak komoly következesei. Azt hiszik, hogy a vitás kérdést baj nélkül fogják megoldani.

Köszgazdasági táviratok.

Bécs, április 26. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladatot búza tiszaivideki: 78—82 kg. 8.85—9.15 K. Ross, tót leivideki 72—74 kg. 6.85—7.— K. Arpa morvaországi 7.50—8.60 K. Tengeri 5.45—5.65 K. Cinquantin 6.80—7.25 K. Zab 5.40—6.10 K., válogatott 6.80 korona.

Bécs, április 26. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A delutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 42.75. Magyar hitelrészvény 759.50. Angol-Osztrák bank 279.25. Bécsi bankgyesület 514.—. Union bank 517.50. Lánderbank 423.75. Osztrák-magyar Állam-

vasut részvény 641.50. Déli vasut 83.75. Elbavölgyi vasut 429.—. Északnyugati vasut részvény —.—. Dohányrészvény 341.60. Rimamurányi vasut 493.25. Alpesi bányarészvény 412.—. Mázsi járadék 96.75. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák koronajáradék 97.90. Lombard 132.—. Török sorsje yek 117.21. Német birodalmi marka 117.23. Napoleon d'or 19.06.

Berlin április 26. (Gabonaárússág.) Búza májusra 169 — marka (9.91 korona), júliusra 169.50 marka (9.94 korona). — Ross májusra 136.50 marka (8.01 korona), júliusra 138.25 marka (8.12 korona). — Zab májusra 124.— marka (7.28 korona), júliusra 126.75 marka (7.66 korona). — Tengeri amerikai mixed májusra 110.— marka (6.35 korona), júliusra 109.— marka (6.29 korona). — Spiritusz 70 marka (árnyolva 117.80 korona per 100 marka.) Irányzat: nyugodt. Idő: szép.

Berlin április 26. (Tőzsdetudósítás.) A tőzsde szilárdon állt meg tegnaphoz képest bankok magasabb keresletnek örvendek. Montanpiacunk oocumak jobbak, szerezvények a amelyest esek. Geszenkeren jól tartott a vasuti pap rüzet te esen jelentéketen volt. Amerikai New-Yorkra es ek, fondok igen csendesek. Csak törököket jegy etek, de valamely gyenzébbök voltak a tegnapi napi záró árlolyama. Hajzasiak nyugodtak. Nagy berlini közuti szilárd. A tőzsde nagy részében az utimóva fog okozott (3.1/2 — 3.4 tetei). A tőzsde dő masodk teie ejen a orgalom átalán igen nyugodt, úgy hogy a legtöbb érték árlolyama csak névleges volt. Jelentesek változatlan. Magánkamatlab 2 1/2%.

Berlin, április 26. (Estiforgalom.) 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék 98.25. Osztrák hitelrészvény 262.10. Osztrák-magyar államvasut 137.60. Déli vasut 4.40. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bank egy késpézn 216.— busht elhradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New-York, április 26. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 13.5 (13.75). Áprilisa 14.41 (14.31) júliusra 14.67 (14.55). New-Oreanban helyben 13 1/2 (13 1/2). — Petrólium: Stand white New-Yorkban 8.40 (8.40). Stand white Philadelphában 8.35 (8.35). Refined in Cases 11.10 (11.10). Credit Balances at Oil City .65 (1.65). — Zsír: Western steam 7.15 (7.10). Robe és Brothers 7.25 (7.20) — Tengeri irányzata tartott. — Áprilisa 53 1/2 (53 1/4). — Júliusra —.— (—.—). — Szept-re —.— (—.—). — Búza irányzata szilárd. — Piros ősi helyben 104.— (104.—). — Áprilisa 89 3/8 (88 1/2). Júliusra 88.— (88 1/4). — Szeptemberre —.— (—.—). — Decemberre —.— (—.—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kávé: fair Rio 7. sz. 7.— (7.—). — Áprilisa 5.75 (5.20). Júliusra 6.— (6.05). — Liszt: Spring Wheat clears 4.10 (4.10). — Cukor: 3 1/16—3 1/8 (—.——3 1/16). — Ón: 27.75—28.— (27.87—28.12). — Réz: 13.37—13.62 (13.25—13.62). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, április 26. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Búza irányzata engedő. Máj-ra 86 3/8 (86.—). Jul-ra —.— (—.—). — Tengeri irányzata tartott. — Májusra 46 3/4 (46.—). — Zsír: Májusra 6.70 (6.62). Júliusra 6.87 (6.80). — Szalonna short clear 6.82 (6.82). — Sertéshus: Júliusra 12.30 (12.20). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Pételvá, április 26.

Az orosz távirati ügynökség külön tudósítója táviratozza ma Port-Arthurból: A tengeralattai hajókkal tett kísérletek fényesen sikerültek. A körletben nyugalom uralkodik.

Bszul, április 26.

Egy orosz hajó ismét elhagyta Gensant.

Tienosin, április 26.

Itt tartja magát az a hír, hogy a japánok hetlőn bombázták a nyuvcvangi erőditéeket.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Szives tudomásul. A vasúti forgalom szünetelése során felhalmozódott leveleket tömegben kézbesítette ma a posta. A tömérdek kérdészködés elintézése néhány napi munkába kerül. Ennek a rajtunk kívül eső okból támadt akadálynak szives tudomásul vételét kérjük.

E. E. 1. A hetekint való oktatás ellen kifogást emeltek mindenünnt. Hogy az álláspontjukat ne igazolva, kénytelen egy időre szünetet tartani. 2. Nem lehetetlen, hogy május 22-éig fel kell függeszteni. 3. Véghetetlenül fájdalmas és lebangozó szomorú dolog, de az érzeseken nem változtat.

L. B. A keresési-temetőben. — **Kivánsol.** A 32. gyalogrezd parancsnokságánál megtudhatja. — **Almavirág.** Még a főrendház nem szavazta meg. — **Pitvaros.** A felszólamlási bizottságnál jelentse be. — **A. S. Budapest.** Orvostól kérdezze meg. — **M. S. Nemes-Oroszi.** 1. Nem becsüléssértés. 2. A bérlet kötelessége. — **K. A. Dörmény.** 1. Sürgesse meg az ügyvéd. 2. Nem az évektől, de az alkalmazotnak a véglegesítésétől függ. — **V. J. Budapest.** Orvos a tudója. — **Nyitrai előfizető.** A polgármesteri hivatalban jelentkezze. — **G. E. Budapest.** A kereskedelmi kamara könyvtárában minden vonatkozó forrásmunkát betekintet. — **Ragó.** Az illetékes entése szerint nem. — **Marvány.** Syndikátsal szorok. — **B. A. Pözd.** Az a kérdés, minő célra kell az igazolmány. — **Cs. S. 1.** Beléphet. 2. A törvény bezárólagos határidőről szól, tehát nem szabad. — **Kiváncsi leány.** Mindenesetre furcsa szórakozottság, amely azonban inkább mosolyt, mint haragot érdemel. — **P. J. Nagykanizsa.** Az előlépést a jeizett körülmény megneghezíti. Katonai akadémiába gimnáziumból is beléphet. Katonai areaiskola Kassán, Kismartonban, Kőszegen és St.-Pöltenben van. Közlelbbi részletekkel szivesen szolgál bármelyik intézet igazgatósága. — **R. D. A** pénzügyminisztériumhoz megtelevbezhethi. — **99999.** A kérvényezés utia mindenki előtt nyitva áll. Kérdés azonban, hogy eredménynyel jár-e. — **Tanító.** Még nem dönt el a pályázat. — **S. G. Sanahübel.** Illetőségi helyén fizesse be. — **Dumas.** Nimis még rendezve. — **B. M. Nagy-Röcze.** Nem történt módosítás. — **Érdeklődő.** Az Országos Központi Helyesbítveket megadja a felviágosítást. Sorsjegyről legközelebb. — **Köszönet.** Az anyakönyvezetői hivatalban megmondják. — **Kiváncsi. 1. B. A.** Budapest, Andrassy-ut 9-ik szám. 2. Bármely tisztító-intézetben vagy joltzó szanónál megtudhatja. — **G. L. Pozsony.** A história tudománya a tényeket és azok összefüggését keresi a mulban, a regényírás költői eseményeket vesz elő, vagy a megőrtéteket alakítja át. — **B. S. Eperjes.** A Magyar Kivitel és Csomagszállítási Részvénytársaság (Budapest, Mérieg-utca 11. szám.) minden külföldi lapot szálit. — **W. K. né Budapest.** Címrodaknál próbálkozzék. — **291478** számú előfizető. Az államvasutak igazgatóságához vagy valamelyik ügyvezetősegbhez nyujtsa be kérvényt. — **293908** számú előfizető. Nincs határdőhöz köve. Üresded esetén, ha öntre kerül a sor, értesítik. — **289251** sz. előfizető. Magyar Pénzügy Budapest VII. Almássy-ter 2. sz.; Magyar Pénzügyi Tudósító: Budapest, VII. Rouvenbiller-utca 12. szám. — **B. A. Igló.** Dr. Weimann Fülöp királyi közjegyző (Andrassy-ut 9. szám) készségegel ad az alapítványok dolgában fölviágosítást. — **G. J. Szeged. 1. A** Kistaludy Társasag titkari hivatala (Budapest, V. Akadémia-utca 2. szám) közli a fölitételeket. 2. A titkárságnoz nyujtsa be. — **Tájékoztalan.** Országos Mintarajziskola: Budapest VI., Andrassy-ut 71. szám. — **V. J. Ünnepléyes** akamakkor előadják. — **E. S. A** kéredezott már nem él. — **Nagyszabeni előfizető.** Magyar Szesztermelő: IX. Úlői-ut 26. — **S. F. Stubnyafüred.** Budapest, V. Erzsébet-ter 19. — **Munkasképző Nagykanizsa.** Legmélyebb arizsi kutanschladebaeni (Lipose és Merseburg között): 174840 méter és a sperebergi (Berlin mellett): 127101 méter. A furás végső határát nem lehet megállapítani. — **280092** számú előfizető. **Szentotthá d.** Vállalkozók Lapja: IV. Váci-utca 86. — **N. N.** A pénzügyigazgatóságok időről-időre versenytargyalas útján adják meg a helyi engedélyeket. — **Veszpremi előfizető.** A kéredezott imzét címe: Budapest, VI., Aradi-utca 10. szám. — **K. L. Győr.** Bármely győri szertár révén megrendelheti. — **Csalag.** Telkes Simon miniszteri számtanácsos (Budapest, I. Attila-utca 85.

szám) készségegel előmozdítja névmagyarosítási ügyét. — **Tengerész.** A tengerészeti akadémiában szeptember 1-én kezdődik és június 30-ikán végződik a tanítás. A négy közepiskoláról szóló iskola bizonyítványnyal, továbbá egészségi, erkölcsi és magyar honosági bizonyítványnyal ölszeretii kérvény a fumei m. kir. tengerészeti akadémia igazgatóságához címzendő.

KÖZGAZDASÁG

Árufelvételek a Déli-vasuton. A Déli vaspályatársaság igazgatósága közli, hogy az április hó 20-án kelt 2997/A. szám alatt a magy. kir. Államvasutak vonalához csatlakozó déli-vasuti határolásokon az Államvasut vonalaira és azokon túl átmenő árúk az üzletszabályzat 63. §. 3. pontának 2. bekezdésében és a nem-eiközi egvezményhez tartozó végrehajlási utasítás 6. §. 3. pontjának 2. bekezdésében foglalt határozományok alapján folyó évi április hó 20-ától való érvényességgel kihirdetett 10 napos rendkívüli időleges póthatáridőt a kereskedelemügyi miniszter április hó 26-án kelt 29229. számú rendeletével jóváhagyta. Egyuttal közli az igazgatóság, hogy ez a rendkívüli időleges póthatáridő április hó 28-ával hatályon kívül heyeztetik.

Mintalpok. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megbízásából a Magyar Iparművészeti Társulat kiadásában megjelenő *Mintalpok iparosok és iparisoklók számára* című mű IX. évfolyamának 5. és 6. füzetét most jelent meg. A két füvet hivatalot tervezőknék munkáit közli művészi reprodukcióban.

Fizetésektelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésektelenségeke-jelenti: *Bürger Testvérek cég Berettyóújfalun, Spitzer M. bazárukladonos Zágrábn, Weiss Ignác Körmen.*

As „Anker” élet-és járadékbiiztosító-társaság április 20-án tartotta 45. rendes közgyűlést Bécsben gróf Prokesch Osten Antal elnöklele alatt. Az évi jelentésből kitűnik, hogy 1903. évben 9388 ajánlat nyujtatott be 55,909.956 K. tőkére és 73.343 K. járadékra. és 7260 szerződés 43.567.849 K. tőkére és 61.160 K. járadékra létesített. Az év végén érvényben volt 88.440 biztosítási szerződés 521.475.564 K. tőkére és 447.839 K. járadékra. A haláleseti, vegyes- és meghatározott járadékkal kötött biztosítások állománya az 1903. év december 31-iki állományhoz viszonyítva 3139 szerződés: 23,608.055 K. összegben — szaporodott. Az 1903. évben halálesetekért, visszavásárlásokért, éleletesi és járadékbiiztosító-sokért 4.471.315 K., a nyereményrészesüléssel kötött haláleseti biztosítások osztalékalapjaiból és a minimális eredménynyel garantizott túlélesi csoportok alapjaiból és az üzleti nyereségből a társaság által adott összeg hezzaszárlásával 9.376.267 K., összesen 13.847.672 K. fizetett, míg a tartalékok szabályszerű emelésére 14.474.909 koronát fordítottak. A biiztosítási vagyon a számadási jelentés szerint áll: a tőke-és járadékbiiztosítások díjtartalékaiból (biiztosítási alapok) 57.716.407 K., a minimális eredménynyel garantizott túlélesi csoportok alapjaiból 83.164.672 K. Együtt 140.879.979 K., továbbá a részvénytőkéből 2.000.000 K., s a tőketa-rtak, különtartak és az 1903. évről átutalt nyereségből 6.878.201 K., összesen 149.749.180 K. A társasági értékpapirokban elért 97.946 K. az árfolyamkülönbözeti alap javára utaltott át, míg a kölcsönös túlélesi csoportbiiztosítások értékpapirainál az árfolyamnyereség 380.110 koronát tesz ki, mely összeggel másnmű gyarapodásokon kívül ezen kategória alapjai szaporodtak. A társaság összes vagyona 159.767.330 korona. Ebből Magyarországon van elnevezve magyar értékpapirokban 13.554.471 K. ingatlanban (társasági ház Budapest) 1.063.168 K., jelzálogdícsőndőkben 11,63.638 K. köve-és bankalánál 93.218 K., összesen 26.276.075 K. A részvényeseknek osztalék és feülőosztalék gyanant 400.000 K. osztalék ki; az elélés és halálesetre nyereményrészesüléssel biiztosítottak osztalék alapja javára 350.000 K. utaltatik, s a rendkívüli tartalékok emelésére 13.000 K. fordultak. Az 1903. évben a nyereséggel biiztosítottak között és az esedékes köcsönös túlélesi csoportbiiztosítások után 887.674 K. nyereségrészesedés fizetett ki. Az igazgatóságból kilépett gróf Prokesch Osten Antal újból megválasztott. Az 1903. évi részvénytársaság a társaság bécsi és budapesti pénzáránál április 21-től kezdve 200 K.-val váltatik be.

Nemzetközi lóvásár Érsekújvárott. A Nyitrai Megyei Gazdasági Egyesület május 1-én és 2-án nemzetközi lóvásárt rendez Érsekújvárott. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrszkapitányi hivatalnál rendelkezhetők.

Vásárcsarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) A vasúti sztrák elmúltává az üzlet ismét a rendes mederbe terelődött hiány egy olkben simos és az árak is visszahanyallottak a régi nivóra. Részleteiben a következőleg alakult az üzlet: **Napszék:** Vidéki marnah-eleje 84—90 fillér, hatuja 90—108 fillér kilónkiut. Öltött borjúk bőrbén hosszan meves sullevonás nélküli 90—110 fillérral nyertek ehelyezést kilónkiut. Lezuhott sertésbú 10—123 fillér sertések szu onnával 114—124 fillérral voltak a orgalomban kuónként. Bárány párja minőség sz-rint 10—24 korona. **Tojásban** lánnya az üzlet, ma: ár l. r. triss felt árúért 50—61 korona volt eredeti ládánkent. **Tejermék:** I. rendű szövetkezeti teavaj 210—220 fillér, jó triss fészővaj 1.50—1.60 triss tehénhús 30—40 fillér kilónként minőség szerint. **Vagott baromfi:** I. rendű szepen, tisztan kezelt mizott udak kuló a 1.20—1.30 fillér. Idei csirke párja 2.20—2.80, tejes ponlard pár a 3.—3.60 korona. **Éd-baromfi**ban kielégő az üzlet. **Spárga:** vastagszáú (0—8w, középszerű 40—60, vegony levszspárga 20—30 fillér kilónként. Óz kulója 1.30—1.40 fillér. **Délgymölcsöt** vidékre a követező árakon szállhatunk: I. rendű narancs 200-as 8.—, 300-as 10.—, 3.0-as 9.— korona ládánkent. I. rendű kosárnarancs 100 kilogrammja 22.— korona. I. rendű citrom 300-as 6.50, 260-as 7.— korona ládánkent.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 44.50 korona penzben, 46.50 korona áruban. — **Bécsben** a szesz szilárdabb. A kontingentálit készáru 46.50 korona penzben, 47.— korona áruban.

Borjűvásár. 1904 évi április hó 26. án. (A budapesti marhavasártéri vásárpénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás. Beüldő élő borju 1061 aró, leült borju 24 db bécsi borju — db., — db., növendékmarha — darab, bárány élő 163 darab, leült bárány 35 darab. — **Árjegyzések.** — Beüldő élő borju I. rendű 90—102 L-ig, kiv. —104 L., II. rendű élő borjukért 80—88 L-ig, 1 kilónkiut leült borju I. r. 106—132 L-ig, II. r. — L-től — L-ig, kivét. — 1. kilónkiut, levonás nélküli. Rugott borjukért — 52 L-ig. Növendékmarha — L-től — L-ig, I. r. — L-ig, középminőségű — L-ig, alárendelt — L-ig, I. k.-kint. Bárány élő 12.—14.— k., leült bárány 5.— k., — k., kivételesen ár — L-ig páronkiut. Az irányzat élénk volt, az árak 8—10 fillérral kilogrammonként csökkentek. Ez annak tulajdonítható, hogy a mut vásáron fizetett árak a vasúti akadályok miatt túl magasak voltak.

Sertes konzumvásári jelenések. (A székesfővárosi serésvásár és közvágóhid intézsége.) Április 26-án. Felhajtás. Szesze 371 drb sertés 33 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 94 darab sertés, 38 darab süd, összesen 465 darab sertés, 76 darab süldő. Eladott 174 darab sertés, 10 darab süd. Eladatlan maradvány 291 darab sertés, 66 darab süldő. A vásár irányzata lánnya. Az árak változalanok. Követező árak jegyzettek: **Zairsertés** Oreg I. r. 850 kilogrammon feüli — fill-ig; II. rendű 230—350 kilogramm g — fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig kántó — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon feüli 100—104 fillérig fiatal közép 220—300 kilogramm g 96—104 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm g 92—100 fill-ig, süldő — fillérig malac — fillérig. **Hussertés:** nehéz 300 kilogrammon feüli — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm g — 86 fillérig, süldő 94—10 fillérig malac 40 kilogramm g — fillér. Árak minden levonás nélküli kilogrammonként, élelősbán értendők.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban megtartott sertésvásárra bejelentettek 10699 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak 6577 darab fiatal sertés és 1779 darab magyar hizott sertés és 2048 darab nehéz sertés. Összesen — darabot. **Jegyzések:** kigr.-kint élelősbán (a iogvasztási adót nem számítva): elsőrendű sertés 112—114 fill., kivételesen 116 fillér, középminőségű 108—112 fillér, könnyű sertés 98—106 fillér, fiatal sertés 76—86 fillér, süldő — fillér.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest április 26.

Tartott irányzat mellett 18.000 méter-mázsa buza került a forgalomba.

Rozs jegyzése tartott.

Más gabonanemekben nem volt forgalom.

Eladott:

Buza, Tiszavidéki: 2.0 mm. 80 k. 8 K. 85 f., 10 mm. 80 k. 8 K. 85 f., 1.50 mm. 79 k. 8 K. 32 1/2 f.
Makói: 4030 mm. 78.5 k. 8 K. 35 f.
Fehérmegyei: 600 mm. 77 k. 8 K. — f., 1500 mm. 76 k. 8 K. — f.
Pestmegyei: 150 mm. 78.5 k. 8 K. 15 f., 10 mm. 77.5 k. 8 K. 20 f.
Bánáti: 1030 mm. 77 k. 7 K. 97 1/2 f.
Hartai: 2150 76.3 k. 8 K. 12 1/2 f.
Bácskai: 1000 mm. 76.5 k. 8 K. 07 1/2 f., 1200 mm. 77.8 k. 8 K. 07 1/2 f.
Szenttamási: 1480 mm. 78 k. 8 K. 37 1/2 f.
Óbecsei: 770 mm. 77 k. 8 K. 20 f.
Ecskeréki: 2600 mm. 77 k. 7 K. 90 f.
Mind három hónapra.
Árpa: 100 mm. 5 K. 50 f. Kőbányára.
Zab: 100 mm. 5 K. 52 1/2 f.
Cinquantin: 100 mm. 6 K. 35 f.
Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként 50 kilogrammonként.

Table with columns for 'Buza' (wheat) and 'Egyéb gabonafélék' (other grains), listing prices for different varieties and weights.

Table with columns for 'Egyéb gabonafélék' (other grains) and 'Egyéb' (other), listing prices for various types of grain and other goods.

A határvidéklet folyamán a következő kötések történtek:

Table listing market prices for various types of wheat (Áprilisi buza, Májusi buza, Októberi buza, Aprilisi rozs, Októberi rozs, Májusi tengeri, Aprilisi zab, Májusi zab, Októberi zab, Auguszt. repce).

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table listing closing prices for wheat and rye (Áprilisi buza, Májusi buza, Októberi buza, Aprilisi rozs, Októberi rozs, Májusi tengeri, Aprilisi zab, Májusi zab, Októberi zab, Repce augusztusra).

Delután fel 5 órákor zárul.

Table listing closing prices for wheat and rye (Aprilisi buza, Októberi buza, Aprilisi rozs, Októberi rozs, Aprilisi zab, Októberi zab, Májusi tengeri, Juliusi tengeri, Augusztusi repce).

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén a politikai helyzet jobb felfogására és bécsi visszavásárlásokra szilárd irányzat indult és az értékek többszöri ingadozás után némileg éleketült forgalom mellett kedvező hangulat zárultak. Délben változatlan külföldi jegyzésekre nyugodt lett a hangulat és zárlat felé üzletelenség követ-

kezében csökkentek az árfolyamok. Valuta és ércáru teljesen változatlan maradt.

A helyi értékek piacán csöndes volt a hangulat.

Előtőzsdé: Osztrák Hitelrészvény 648.50-645.—. Magyar Hitelrészvény 759.50-761.25. Osztrák-Magyar államvasut 642.05-6 43.25. Rimamurányi vasműrészvény 494.50-496.—. Városi villamos vasut 328.20 korona.

A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 644.50-643.25-643.—. Magyar Hitelrészvény 760.50-760.—-769.50. Osztrák-magyar államvasut 642.50-641.75-64.50. Rimamurányi vasut részvény 494.50-494.25-494.—. Magyar leszámítoló bank 467.50. Városi villamos vasut 327.—-328.50 korona.

A helyi értékek piaca csendes. Követett: Magyar Kereskedelmi Részvénvtársaság 575. Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár részvénvtársaság 2300. Kőszénbánya és téglagyár részvénvtársaság 470.—korona. A prémiumtőzsdén díjbiztosításként fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—-5.—korona, 8napra 10-12 korona, 1904.május hó végére 18-20 korona.

1/2 órákor zárul: Osztrák Hitelrészvény 643.25. Magyar hitelbank részvény 769.50. Leszámlítóbank részvény 467.50. Rimamurányi vasut részvény 494.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 641.75. Közúti vasut részvény 574.50. Városi villamos vasut részvény 328.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table titled 'Allamadozság' and 'Magyar államadozság', listing prices for gold, silver, and various currencies.

Table titled 'Osztrák államadozság', listing prices for Austrian government securities.

Table titled 'Egyéb nyilvános kölcsönök', listing prices for various public loans.

Table titled 'Bankok', listing prices for various banks.

Table titled 'Bányák és téglagyárak', listing prices for various mines and brickworks.

Table titled 'Közközeledési vállalatok részvényei', listing prices for utility company shares.

Table titled 'Takarékpénztárak', listing prices for various savings banks.

Table titled 'Külföldi vállalatok részvényei', listing prices for foreign company shares.

Table titled 'Biztosító-társaságok', listing prices for various insurance companies.

Table titled 'Malmok', listing prices for various mills.

Table titled 'Vasmű- és gépgyár-részvények', listing prices for steel and machinery factory shares.

Table titled 'Sorsjegyek' and 'Pénzjegyek', listing prices for lottery tickets and banknotes.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 46.—-55.—korona, vörös aprózemű 40.—43.—korona, vörös erdőnyi —.—korona, korona vörös bansági —.—korona, középszemű 46.—49.—korona, nagyszemű 50.—56.—korona, Disznószir: budapesti 63.50-64.—korona, vidéki —.—korona. Tablaszalonna: légen szárított vidéki —.—korona, városi 4 darabos 52.—-52.50 korona, 3 darabos 54.50-55.—korona tüstőt —.—korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.50-16.—korona, 120 darabos —.—korona, 100 darabos 19.—-19.50 korona, 85 darabos 24.50-25.—korona azonnali szállásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.50-15.—korona 100 darabos 8.50-19.50 korona, 85 darabos 23.50-24.50 korona. Szilvaiz: szlovéniai 14.—-14.50 korona, szerbiai 12.—-12.50 korona, azonnal való szállásra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén szilárd irányzat uralkodott. Kedvező befolyást gyakoroltak a magyar kormánynak a rendes állapotok fenntartását célzó érelves intézkedései, az olasz király és a francia köztársasági elnök békéshangú felkötözötti és az a hír, hogy Anglia intervenciós alni akar a keletfiai habóru befejezése érdekében. Hitelezésny javut arra a hírre, hogy Törökország nagvobb megrendeléseket eszközölt a Skoda-gyárnál. Hitelezésny mellett Elbavölgyi-, Északnyugati-, Déli vasut- és gőzhajózási részvények emelkedtek. Az ultimoprolongációján, amely ma befejeződött, a pénz 3 1/2-3 3/4%-on állt.

A déli tőzsdén kezdőben javulás mutatkozott, később azonban némi gyengülés következett be Berlin a bányáértékek baráságos iránzatát jeleente. Nordbahn 5670-re emelkedett. Prágai vasmű 1945. Cseh banya 1235. Brüxi kőszén 623.

Zárlat nyugodt, tartott. Prágai vasmű 1948. A magánkamat 4 3/4%-3 3/4% szávalék.

Bécs, április 26. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2% papírjárdék 99.75. 4-2% osztjárdék 99.45-100.49. 4% osztrák aranyjárdék 119.40. Osztrák koronajárdék 99.55. 1860. sorsjegy 162.50. 1864. sorsjegy 259.50. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitelrészvény 642.25. Ango-osztrák bank —.—. Unionbank 517.—. Bécsi bankgyűléslet 613.00. Osztrák Länderbank 422.25. Osztrák-magyar bank 1603.—. Osztrák-magyar államvasut 642.50. Déli vasut 82.50. Elbavölgyi vasut 428.—. Dunagőzhajózási társaság 858.—. Alpeisi részvény 412.—. Donányrészvény 341.—. 20 frankos arany 19.04. Cs. kir. arany (vert) 113.50. Londoni váltóár 239.30. Német bankváltók 117.25. Lipótkőhő 314.—. Bécsi Tramway Litt B. —.—. Török sorsjegyek —.—. Az irányzat üzletlen.

Bécs, április 26. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 118.40. Magyar koronajárdék 97.90. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.75. 4% magyar földterhem esztési kötvény 97.90. Magyar hitelbank részvény 79.—. Magyar nyereségny-kölcsön sorsjegy 209.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank részvény —.—. Kassa-oderbergi vasuti részny —.—. Rimamurányi vasműrészvény 492.75. Magyar kereskedelmi bank —.—. Magyar cukoripar 1530. Magyar vasuti kölcsönöz ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar Jelzálogbank —.—. Az irányzat szilárd.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 26. (Zárlat.) 4-2% papírjárdék 100.80. 4-2% osztjárdék 99.75. 4% osztrák aranyjárdék 101.90. 4% magyar aranyjárdék 100.—. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák hitelrészvény 202.—. Magyar koronajárdék 98.25. Déli vasut 1440.—. Osztrák-magyar államvasut 127.75. Károly Lajos-vasut —.—. Kassa-oderbergi vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.—. Bécsi váltóár 25.25. 4% orosz kölcsön 92.25. Magyar vasuti beruházási köl-

Grado tengeri-fürdő

Idény május 1-től október 1-ig.

**Az Adria-tenger legszebb partvidéke
Grand Hotel Fonzari!**

100 szoba, kitűnő konyha. Saját gőzhajó-összekötése Triesttel, kapcsolatban minden gyorsvonathoz. Külön gyógyosztályal ideg-, szív- és anyagcsere betegségeknek; utó-kurák lábadozó betegek részére, Dr. med. **A. Schneé** vezetése alatt Bécsből. (VIII., [Kochgasse 29. Aiserstrasse sarkán.]

Lakások megrendelése céljából sziveskedjék a szálloda igazgatójához: Theodor v. Fonzari lovaghoz, Triest, via Sanita Nr. 2 fordulni.

En Csillag Anna

188 cm. **61/2 méter hosszú Loreley-hajamat**, az általam felállított **Kenőcs 14 napos használatát** után érte a 61 Ezen kenőcs az egyedül ez a haj spóliására, a növekedés előmozdítására, a fejbőr erősítésére, a hajhullástól és a teljes szakáll növekedését és már rövid ideig használat után is úgy a hajnak, mint szakállnak természetesen fényt és teliséget kölcsönöz és megőrzi azokat a korai megőrzésüket) egész a késő izzadáig.

Csillag Anna
Wien, I., Graben 10.

Csakis saját készítmény!

butor

kézpőzért és kedvező szellemi feltételek mellett minden érdeklődőnek ajánljuk. Orsiai választók hálo, obdító- és szalonberendezésekben. Továbbá kaphatók egyes darabok is, u. m. a ján, szekrények, asztalok, székek, diványok, kr. dancok stb. Vasbutor.

réz butor,

gyerekeknek, ruhagyűjtemények színben nagy választékban található

Pollák N. Ignác
Boutortermelő. Budapest, VI., Teréz-körút 23. Árjegyzék kívánatra ingyen.

Férfi és Női Nemi Betegségeket

ugyszóval **vér-, bőr- és idegbajokat, bujakórt (syphilis), valamint férügyengeséget (impotentia) rendelő intézetében** gyógyít biztos sikerrel a legrövidebb idő alatt, foglalkozási zavar nélkül, 26 év óta szerzett orvosi tapasztalatok alapján kiváló gyógyítók általános elismert szakorvos

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos
Budapest, IV. ker., Kigyó-utca 5. sz.
Klotild-palota (I. emelet).
Rendel 9-4-ig, este 7-8-ig.
Levelekre díjmentesen válaszol, gyógyszeréről gondoskodik Levél útján is biztos gyógyszer

Neurasthenie (ideggyengeség)

E betegség megelőzéséről és gyökeres gyógyításáról pártatlanul, a legújabb tapasztalatok szerint újra átdolgozott mű jelent meg, 80 o. d. nyílt tartalommal, sok ábrával. A mű, amely német, francia és angol nyelven kapható, a leghasznosabb tanácsadónak és legbiztosabb útmutatónak szolgál, a gyengeség és hátréno kimerültségnél, nem idegrombolással, idegrendszeri szenvedélyek következményeként és minden ifjú fajta bajnál. Levélbelyegeken beküldhető 2 koronáért megrendelhető a szerzőnél **DR. RUMLER** szakorvosnál Neufeng-ment Nr. 151 (Svájca). Budapestben kapható: Vass Józsefnél Erzsébet-körút 38 és minden egyéb könyvkereskedésben. A Dr. Rumler-féle speciális gyógyítást „Sylvana” egész éven át izemben van.

Specialista sérvkötőkben!

előlti-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus pe ottával a legkérelmetesebb a maga semében! Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kényelmes áttal fölülmúl minden más gyártmányt

KELETI IJ. orvos-sebészeti mű- és kötőszert-gyára (alap. 1878.)

Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17

12 HP. gázmotor

alig használt, igen jó, olcsón eladó. Ugyanott csukott négyüléses batár is eladó. VI. ker., Dalnok-utca 26. sz.

Millió úr és hölgy használja a „FEEOLIN“-t.

Kérdesszak hástorvosát, hogy a „Feeolin” nem a legjobb kozmetikai szer a kéznek, hajnak és fogaknak? A legbiztosabbanb aró és egészségesebb kézek előlérté, híd és homokot nyernék a „Feeolin” használatát. A „Feeolin” egy 42 komponensből és legfrissebb négyéből előállított szappan. Jótékunk továbbá, hogy az aró redői és ráncok, boroták (Mitesser) és aróporosások (Wimmerli) stb. a „Feeolin” használatát által nyomtalanul eltűnnek. A „Feeolin” a legjobb hajszívó — hajszívó — és hajszépség-szer, megakadályozza a hajhullást, és megkoprosodást és a fejbetegségektől megóv. A „Feeolin” egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztítószert. A ki a „Feeolin”-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kételezzük magunkat a pénz szonnál visszatérására, ha a „Feeolin” használatát nem sikeros. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2.50 kor., 9 darab 4 kor., 12 darab 7 kor. Egy darab után-portó 20 fill., 3 áron fölül 60 fill. Utánvétel 40 fillerről több. Megren-elhető: FEITH M. foraktárban Wien, VI. ar., hílé stn. 6. Továbbá drogeriákban, illatszertárolókakban és gyűjteményekben

INGYEN

és bementve, zárt borítékban küldjük bárkinek legújabbban megjelent **rendkívül értékes** tartalmú, több ezer ábrával és bő magyarázattal illatott árjegyzékünket.

Universal sérvkötők párszázok, kis gummi-nyomlappal a legna gyobb sérv is elzárható. Az árjegyzék a különböző sérvkérdő bővebb magyarázattal szolgál!

GUMMI halháló, női szerek, bő magyarázattal és használati út-titással. — 20 korona megrendelésnél husz szálak engedélyben.

Műkezek, mulábak műfűzők, támgépek, egyenestartók, gummi-hisnyák, haskötők pontos utasítással és leírással.

Első segély! Az árjegyzék közli az első segély-1 irású Mentőszekrények csop-1őstész és iparvállalkozók kaphatók.

Betegtoló-székek nagy választékban.

Betegápolási cikkek külön-külön osztályozva bő magyarázattal!

Magyar orvosi műszertár
BUDAPEST, VII., Kerepesi-út 32,
(a Rókus kórházal szemben.)
A vörös keresztnek ügyeljünk!

TÖRÖK A és Tsa. BANKHÁZA BUDAPEST

Általában ismeretes, hogy vevőink kiváló szerencsével játszanak.

Kiszolgálásunk lelkiismeretes, előzékenysé-
günk példászerű. a titoktartás pedig üzlet-
elvünk. Ezzelfogva tisztelettel kérjük a nagybecsűlt
sorsjegyvásárló közönséget, hogy a m. kir. osztálysors-
játék közlekedő hu-ásához az I. osztályú sorsjegyeket
sziveskedjék minél
előbb nálunk
megrendelni.

Kiváló tisztelettel

Török A. és Tsa

bankház, Budapest,
legnagyobb sorsjáték-üzlet

Az I. osztályú sorsjegyek
árak:

1/2 sorsjegy	12 korona
1/3 sorsjegy	6 korona
1/4 sorsjegy	3 korona
1/8 sorsjegy	1.50 kor.

Központ:
VI. Teréz-körút 46/c.

Fiókok:
V., Váci-körút 4. szám,
V., Múzeum-körút II. sz.
VII., Erzsébet-körút 54.

Riva a Gardatónál Trol.

Légekőri gyógykö önia
fenyfűrdők, levegőpark, napfűrdők a 200 méteres tengerparton, elektromos feny-, gőz- és vizgyógyintezet diatetikus gyógmód.

— Egész éven át üzembn —
Prospektusok ingyen. — Harom intézeti orvos.

Labaddozók Otthona-Egylet,
Riva, a Gardatónál.

DÓCZI M.

Budapest Kerepesi-út 10

Az általánosan beállott bőr-
dragulás, dacara alanti
olcsó árakon száll-
litja csinos,
tartós és jóminőségű cipőt.

Férfi-cipő:

Finom szalonlakk, cugos 4.20, fűzős 4.50, gombos — — — 4.80
Derby-bakk-nacs, box, szalon- vagy oroszziakkból — — — 4.80
Elegáns amerikai box, cugos 4.—, fűzős 4.20, gombos — — — 4.50
Elegáns francia sörvő, cug. 4.50, fűz. 4.70, gombos — — — 5.—
Horgbőr sima 3.—, betűtes 3.20, fűzős 3.50, baknacs 3.70
Könnyű nyári sörvő, fűz. v. cug. 4.—, gumis — — — 4.50
Barna zerge, fűző v. cug. 3.50, b. garis bőrből — — — 4.—
Elegáns félcipő fekete vagy sárga zergebőrből — — — 2.80

Női cipő:

Lakk vagy zerge kivágott 1.60, csattos — — — 2.—
Fekete v. sárga zerge cugos 3.—, fűz. 3.20, gomb. — — — 3.50
Elegáns amerikai box, cug. 3.50, fűz. 3.80, „ — — — 3.80
Orosz vagy szalonlakk, fűzős v. cugos 3.50, „ — — — 3.80
Fin francia sörvő, fűz. 4.20, cugos 4.40, „ — — — 4.80
Suga vagy barna bagaria, fűzős — — — 3.50, „ — — — 4.—
Udons g. s. díke szárvabőr, fűzős — — — 4.—
spanglis 2.50, fűzős v. gy. gombos — — — 2.80
Elegáns félcipő, fűzős v. gombos, szeges talppal — — — 2.30
Női obelatin csugos cipő, selyem csigal — — — 2.70

Videki rendeléseket utánvétel pontosan eszközlök
Nem megfelelőit kicserélek. 10 forintot felül bementve
Uj Árjegyzék, csomagolás és szállítótévéll
ingyen.

Minden sző gyertya belkötés... 4 fillér.

Szerkesztői telefon-sz.: 56-12.

Lovári tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást...

APRÓHIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Kiadóhivatali telefon-sz.: 54-39.

Péncz

Olcsó pénczközlés... váltóra és más alapon...

Pénczközlés

minden irányban katonasági... városi hivatalnoknak...

Kezes nélkül

200-400 koronát 4 és fél százalék mellett...

Privát-készpénzfőnökök

ket fővenni szándékosok... bármily hivatali vagy állami viselő...

Lakás-bérlés

Uj házban kiterjedő lakások és istálló... 18941

Szoba

olcsónan burorozni, úrlemben vagy hólyg... 878

Szoba

utcai, burorozni kiadó. Operatív... 379

Cukorka pavillon

a Múzeum-körúton, azonnali... 385

Hölgyek! Urak!

Kényelmes burorozni elegáns... 6901

Külföldről

szoba burorozni a klinikánál... 6901

Nyári lakás

egy szoba, konyha, csokk... 19302

Utcai

szoba, különberáttal kiadó... 349

Nagy fényképezési

és cinkográfiai műterem... 413

Elegáns

utcai szoba, külön beráttal... 42/a

Práter-utca 48.

Két-utcai szoba, előszoba... 19420

Szép világos

fényképezési helyiség... 6649

Kiadó szoba

elegánsan burorozni... 1835

Egy kis üzlet

helyiség olcsón kiadó... 408

Agy kiadó

azonnali, fiatal embernek... 411

Különfélék

Betűs képelevezetőlapok... 831

1000 legjobb

szárványok... 335

Zongora

gyönyörű kivitelben... 5641

Szállításokat

butorok és árak... 19347

Biztos keresetre

esetleg vagyona... 10089

Eladó

selyem garnitúra... 385

Beraktározásból

visszamaradt... 6026

Üzleti portál

azonnali eladó... 387

Veszek

egy üzleti 3-4 mteres... 19418

Masszavétel

folytatni módjában... 19418

4 pár cipő

csak 5 korona!... 19418

Petroleum

csillárdiapa... 19420

Gázcsövek

3 haszterrel... 6648

Üzleti

szelvények... 8128

Két cimbalom

egyik pedál... 19421

Nagy fali tükör

és négy kép... 386

Cimbalom

résztelre... 409

Tiszta makulatur

papír eladó... 409

Jégsekrényt

veszek... 409

Kís Singer varrógép

pult és óra... 406

Jégkereskedőknek

nagybő... 19567

Gőzmotor

12 lóerős... 7.

Intelligens

német... 19418

csak 5 korona!

Egy... 19418

Ha szép akar lenni,

Végh... 19418

Butor

felülné... 7.

Zálogrudulákat

régi arany... 19420

Csőtömegből

számzó... 19421

Gőz-

cséplőkészletek... 19421

használt és gyárilag

javitott állapotban... 19421

Horvát és Herezeg cég

Budapest... 19421

GUMMI

és halhólyag... 19421

Kís Singer varrógép

pult és óra... 406

Jégkereskedőknek

nagybő... 19567

Gőzmotor

12 lóerős... 7.

Intelligens

német... 19418

csak 5 korona!

Egy... 19418

Ha szép akar lenni,

Végh... 19418

Butor

felülné... 7.

Használt cséplőgépek

jutányosan... 19421

3 HP Wichterle-féle... 19421

4 HP Ra zomés-féle... 19421

6 HP Nicholson-féle... 19421

8 HP Robey-féle... 19421

10 HP Cl. és Sh.-féle... 19421

12 HP Robey-féle... 19421

Szücs Ödön

Budapest... 19421

50% ármegtakarítás

BUTOR

ugy készpénzért... 19421

HITELRE

készpénzfizetési... 19421

Bartók Farkas... 19421

BUDAPEST,

V., Külső Váci-ut 12.

Arjeryczk 4/0 rajzol 60 fillér...

CSIZ

A kontinensen... 19421

Gyógyrecept... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

1-60... 19421

Párisi különlegességek.

Minden vidéki rendelést... 19421

Férfi elegáns... 3.90

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30a

a Rókus-kórház templomával szemben.

Olcsóbb mint bárhol!

BUTOR

leggyorsabb... 19421

VARGA MIHALY és Társai

Orient. Arnika-Cser-Crème.

Már magában... 19421

105... 19421

M. FEITH, Bécs, VI. Mariahilferstr. 45.

legmekk... 19421

105... 19421

105... 19421

105... 19421

105... 19421

105... 19421

105... 19421

REGÉNY

GÖSTA BERLING

SVÉD REGÉNY

Irta: LAGERLÖF ZELMA

(44)

Kemény büntetése volt az istennek, hogy az őrnagy né távol volt. A bőséges kereset következtében, amelyet az ő idejében a vasszállítás, a favágás és más efféle foglalkozás hozott, a nép végre lemondott arról a szokásáról, hogy munkát otthonától távol keresen. Most a fiataloknak ki kellett vándorolniuk, de még mindig elegenden maradtak, akiknek otthon kellett ülniük és koplalniuk.

Egy férfi a sötét csoportokból, amelyek nyugat felé húzódtak Sundsbreenen át és a brobyi halmokon lépkedtek lefelé, egy pillanatra megállott azon az uton, amely a fősvény pap lakásához vezetett. Száraz galyat vett föl a földről és a parókia felé vetette az utra.

— Mint ez ág, olyan szárazok voltak az imák, amelyeket Istenhez küldött — mondotta ez az ember.

Aki legközelebb volt hozzá, az is megállott. Az is fölvetett egy száraz galyat és dobta oda a másik mellé.

— Amilyen a pap, olyan az áldozat — mondta.

A csoportból a harmadik követte a példát.

— Olyan volt, mint a szárazság. Rőzse és szalma — ez minden, amit nekünk hagyott.

A negyedik ezt mondta:

— Azt adunk neki, amit ő adott nekünk.

Az ötödik:

— Onök gyalázatául vetem ezt oda neki. Fonnadjon és száradjon el, mint ez az ág.

— Száraz takarmány a papnak, aki a szárazságot ránk hozta — mondta a hatodik.

Az emberek, akik mögöttük jönnek, látják és hallják, hogy mit tesznek és mondanak. Most már itt a válasz arra, amiről olyan régen kérdősködnék már.

— Adjátok neki azt, ami megilleti! A szárazságot hozta ránk! — morajlik a tömeg.

Es mindannyian megállanak, mindenki mond valamit és odaveti a maga galyát, mielőtt tovább megy.

Csakhamar egész halom száraz ág és szalma velt együtt — szégyenhalom a brobyi papnak!

Ez volt a nép egyetlen bosszúja. Senki sem emelt kezét a pap ellen, vagy mondott valami becsmérlő szót ő hozzá magához. A kétségbeesett lelkek részben megkönnyebbültek azzal, hogy száraz galyakat vetettek erre a halomra. Ők maguk nem állottak boszut. Csak megmutatták a bűnöst a megtorlás istenének!

— Ha nem szolgáltunk úgy, ahogy kellett volna, akkor ennek ez az ember az oka. Légy irgalmas, urunk s szenvedjen meg, csupán csak ő. Szégyennel és becsülettel bélyegezzük meg. Nem értünk egyet vele.

Csakhamar szokássá lett, hogy mindenki, aki a parókiahoz vezető ut mellett elment száraz galyat vetett a szégyenhalomra.

— Hadd lássa isten, ember — mondják. — En is megvetem őt, aki isten haragját ránk hozta.

Az öreg zsugori csakhamar észrevette a halmot ott az ut szélén. Elhordatta, sokan azt mondták, hogy eltűzelte. Másnap ugyanazon a helyen éppen olyan halom volt megint együtt, s mihelyt az egyiket elhordatta, már felhalmozódott a másik. A száraz galyak ott heverték és ezt mondták:

— Szégyen, szégyen a brobyi pap fejére.

A forró, száraz kánikulában történt.

A füsttől nehéz, égett szagtól telített levegő csak úgy ráfeküdt a vidékre. A gondolatok összezavarodtak az izgatott agyakban. A brobyi pap a szárazság démonja lett. Ugy tetszett a parasztoknak, mintha az öreg zsugori ott ült volna és vigyázna az ég forrásaira.

Csakhamar tisztában volt a pap a község vélekedésével. Megértette, hogy a csapás előidézőjének tartják. Ellene való haragjában sorvasztja az isten a földet. Megpróbálta, hogy ne vessen rajtuk és száraz galyaikon, de amikor már egy hétig tartott, nem nevetett többé. Ah, micsoda gyermekeskedés! Jól megértette, hogy egy év óta lappangó gyűlölet talált most magának utat. Nos hát igen — nem volt ő szerethető szokva.

Jobb azért nem lett. Az öreg kisasszony látogatása után talán föltámadt az a vágy benne, hogy jobb utra térjen; de most nem tudta megtenni. Nem tűrte, hogy kényszerítsék.

De a halom lassankint tulságosan nagy lett neki. Mindig rá kellett gondolnia, s az emberek nézete benne is gyökeret vert. A legborzasztóbb bizonyíték volt a száraz galyaknak ez az elvetése. Nézte azt a halmot és számolta a galyakat, amelyek hozzá kerültek. Ez minden egyéb gondolatot elnyomott benne, a halom legyőzte.

Minden muló nappal egyre inkább kellett igazat adnia az embereknek. Megtört és néhány hét alatt aggyastán lett belőle. Lelkiismereti furdalásai támadtak, úgy, hogy egészen belebetegedett. De érezte, hogy mindez ezzel a halommal van összefüggésben. Érezte, hogy a lelkiismereti furdalások elhallgatnának, az aggság terhei megint elmúlnának, ha ez a halom nem volna többé.

Végül már egyebet sem tett, mint ott ült egész nap és vigyázott. De az emberek irgalmatlanok voltak, s éjjelenként megint újabb galyakat dobtak a halomra.

* * *

Egy napon Gösta Berling jött arra kocsin. A brobyi pap az ut szélén ült. Öreg, megtört. Ott ült és rángatta a száraz galyakat és csomókba, sorokba rakta őket és úgy játszadozott velük, mintha gyermek lett volna megint újra.

— Mit csinál maga itt? — kérdezte Gösta hirtelen, leugorva a kocsirol.

— O, csak szétszedetem a galyakat — tulajdonképpen semmit sem csinálók.

— Jobb volna, ha hazamenne lelkész ur, a helyett, hogy itt ül az országut porában.

— Mégis csak legjobb lesz, ha itt ülök.

Akkor Gösta is melléje ült.

— Nem olyan könnyű papnak lenni — mondotta, amikor ott ült már egy ideig.

— Itt lenni még csak el lehet viselni, itt, ahol emberek vannak — feleli rá a pap. — De sokkal rosszabb oda fenn.

Gösta nagyon jól tudja, mit akar ezzel mondani. Ismeri Wermland északi részének a községeit, ahol gyakran még lakás sem akad a pap számára, azokat a nagy erdős kerületeket, ahol a finnek a füstös kunyhókban laknak, azokat a nyomorúságos vidékeket, mért földnyi távolságban egy-egy lélekkel, ahol a pap az egyetlen művelt ember. Ilyen községben működött a brobyi pap husz álló esztendeig.

— Odaküldenek bennünket, amikor még fiatalok vagyunk, — mondja Gösta. — Lehetetlen ott elviselni az életet. Es aztán örökre elromlik az ember. Jó sokan mentek már tönkre odafönn.

— Ott — feleli a broby-i pap — megrott bennünket a magdig.

— Az ember elmegy, — veti közbe Gösta élénken — és azt hiszi, minden jóra fordul, a község jobb állapotba kerül hamarosan.

— Igen, így van az!

— De ugyancsak hamar észreveszi az ember, hogy a szavak semmit sem ér-

nek. A szegénység áll az utunkban. A szegénység minden javulásnak az útját szegi.

— A szegénység — ismétli a pap — a szegénység szétduita az életemet.

— Fialat pap — folytatja Gösta — fölmegey oda, szegényen, mint a többiek. Azt mondja a korhelynek: „Hagyd az ivást!”

— Akkor a korhely azt feleli — vág a pap a szavába — „adj valamit, ami jobb a pálinkánál.” A pálinka télen a bundám, nyáron meg hűsít. A pálinka meleg szoba és puha ágy a számomra. Add meg mindezt nekem, s akkor nem iszom.

— Es aztán — folytatja Gösta — a pap így szól a tolvajhoz: „Ne lopj” és a rossz emberhez: „Ne verd a feleségedet” és a babonához: „Higgyél Istenben, nem pedig kísértetekben és manókban.” A tolvaj azonban azt feleli: „Adj kenyeret”, és a rossz ember azt mondja: „Tégy bennünket gazdaggá, akkor abbamarad a békétlenség”, a babonás pedig ezt: „Taníts valami jobbra!” De hát ki tud rajtuk pénz nélkül segíteni?

— Ez igaz, ez igaz! Minden szó igaz! — kiált fel a pap. — Hisztek az istenben, de még inkább az ördögben és a manókban ott fönn a hegyekben, és a gonosz szellemekben. Minden gabona a pálinka-üstbe vándorolt. Senki sem láthatta be a nyomoruság végét. A szürke kunyhókban mindenütt befészkelte magát a szükség. Titkos gond és bánat keserűvé tette az asszonyok szavát. Az otthon kietlenége ivásba vitte az embereket. A földet és a jószágot nem gondolhatták. A papot megcsufolták. Mihez fogott volna velük az ember? Amit a szószékről beszéltem hozzájuk, nem értették meg. Amire tanítani akartam őket, abban nem hittek. Es senki sem akadt, akivel tanácskozni lehetett volna, senki, aki segítségemre lehetett volna, hogy az emberekbe lelket öntsek.

— Vannak papok, akik kibírták, — mondja Gösta, — Isten kegyelme olyan nagy volt némelyek iránt, hogy nem kerültek ki megtörtén eből az életből. Győzték erővel a magányt, a szegénységet, a reménytelenséget kibírták. Ami kevés jót csinálhattak, azt megvalósították és nem estek kétségbe. Ilyen emberek mindig voltak és ma is vannak. Mint hőseket köszöntöm őket. Becsülni fogom őket, amíg csak élek. En nem tudtam volna megtenni azt, amit ők végrehajtottak.

— En sem tudtam megtenni, — mondja a pap.

— Ott fenn a pap — folytatja megint Gösta elmélyedve — elhatározza, hogy gazdaggá, rendkívül gazdaggá lesz. Szegény ember nem tudja legyőzni a gonoszt. Es akkor neki lát a pénzügyítéshez.

— Ha nem gyűjtene pénzt, az ivásnak adná magát — feleli az öreg. — Annyi nyomoruságot kell látnia.

— Vagy ellankadna, ellustulna és minden ereje elsenyvedne. Nagyon veszedelmes oda felkerülni, ha nem ott fenn születünk.

— Meg kell keményíteni magát, hogy pénzt gyűjthessen. Eleinte csak annak mutatja magát, később hozzászokik.

— Keménynek kell lennie maga és mások iránt — folytatja Gösta. — Nehéz a pénzügyítés. Gyűlölet és megvetést kell elsenyvednie, fáznia és éheznie kell, meg kell a szívét kérgesíteni; szinte el is felelji, miért is kezdett voltaképpen takarékoskodni.

A brobyi pap riadtan néz Göstára. Arra gondolt, vajjon ez az ember nem gunyt üz-e belőle. De Gösta csupa buzdóság és komolyság volt. Akárcsak a maga dolgáról lett volna szó.

— Így történt velem is — mondja az öreg halkan.

— De isten megoltalmaz — folytatja Gösta. — Iljuságának gondolatait támasztja fel benne, amikor már elegendő gyűjtött. Jelt ad a papnak, ha isten népének szüksége van rá.

(Folytatás a következők.)

SZINHÁZAK.

Szerda, 1904. április 27-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

A törpe gránátos.

Utána: Csavargó és királyleány.

Opera 1 felvonásban. Személyek: Vándy, Szeyer, Gábor.

A babatündér.

Kezdeté 5 órakor.

Heti műsor: Csütörtökön: Fedóra. Pénteken: A seviliai bordély.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Bizáncz.

Történelmi színmű 3 felv. Személyek: Konstantin császár, Berégi Iréné császárné.

Heti műsor:

Csütörtökön: Egyenlőség. Pénteken: Bizáncz.

VIGSZÍNHÁZ

Takarodó.

Dráma 4 felvonásban. Személyek: Balassa, Gázi, Tanay, Góly.

Heti műsor:

Csütörtökön: Katóka kegyelmes asszony (előadás). Pénteken: Katóka kegyelmes asszony.

NÉPSZÍNHÁZ

A kornevillai harangok.

Régényesoperett 4 felvonásban. Személyek: Pinter, Kovács, Újvári.

Henri Gáspár, A bíró, A jegyző, Fuinár, Szermartin, Grünis, Zsermán, Szerpöleto, Zsuzsika.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:

Csütörtökön: Suhano. Pénteken: Katóka grófné.

MAGYAR SZÍNHÁZ

A rikkancs.

Operett 3 felvonásban. Személyek: Marlington gyáros, Helita, Lillan a felesége.

Heti műsor:

Minden este: A rikkancs.

KIRÁLY SZÍNHÁZ

A főkonzul.

Operett 3 felvonásban. Személyek: Schiller, Gusztáv, Ferrari, Lóri, Sparanduel.

Heti műsor:

Csütörtökön: A főkonzul. Pénteken: A főkonzul.

JURÁNIA SZÍNHÁZ

Japán.

Kezdeté 7 1/2 órakor. Heti műsor: Csütörtökön: Japán. Pénteken: Japán.

REMÉNYI MIHÁLY

műhegedű-készítő. A magyar kir. Zeneakadémia szállítója. Budapest, VI., Király-utca 44/5. sz.

Specialista: vonós-hangszerek készítése és javításában.

Hangfokozó-gerenda, melynek bármely hegedűbe vagy gordonkába alkalmazása által sokkal jobk, erősebb, szebb és kellemesebb hangja lesz.

VIZGYÓGYINTÉZET és szanatorium

KÖSZEGEN (Vas-mező), vasútállomás. Egész éven át nyitva, beteg- és üdülők számára. Gyönyörű fenyves, park és sétányok.

LAWN-TENNIS

Prima, Doherty E. O. M., Ritchie, Mass raketek. Versenyablakok. Hátók stb.

Mindig hü és értékes!

Finom arany-jegyzőgyűrű, minden súly és nagyságban leg-elsőbban vehető.

Schönwald Imre Pécsét.

Fogak

nyú egyenes, úgy szintén teljes fogorvosok száj-panthos nélkül, rágáshoz használható, 10 évi jóállás mellett.

Valódi angol Lawn-Tennis.

Tornaeszközök, függő-ágyak és mindennemű hálók. Ruhaterítő-kötelek fehér kenderből.

Seffer Antal

sporteszközök és kötésgyártó ipartelepe Epest, IV., Károly-utca boltos. 12.

Napernyők! Mesés olesón!

Remek Sík vagy Klott ernyők 93. 120 kr. Gyönyörű selyem férfi, vagy női ernyők 180, 2.- kr.

Bleier Izsó árúháza

Nagymező-utca 12, Szerácson-utca sarok. Képzőművészeti vagy részletfizetésre legújultimabb áron.

Perzsa-szőnyegek

nagy választékban Előrehaladott idény miatt leszállított árak! Agóbián és Adorján Budapest, IV., Váci-utca 36. szám.

Harisnya-király

Kizárólag Teréz-körút 2. Minden sorsjegy nyor. Kapható 36 havi részletfizetésre. Havi befizetés: 5 darabra 2 korona 20 fillér.

Hajójáratjegyzék.

ADRIA magy. kir. tengerhajózás részv.-társ. Vezérigynöksége Hoffmann S. és V.

1904. május havában a következő gőzösk indulnak:

Table with columns: Honnan, Hová, a gőzös neve, Eredékes. Lists ship routes from Fiume, Rouen, Rotterdam, etc.

Honnan, Hová, a gőzös neve, Eredékes

Table with columns: Honnan, Hová, a gőzös neve, Eredékes. Lists ship routes from Glasgow, Rouen, Liverpool, etc.

A gőz megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestéig érinti. Amennyiben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem áll rendelkezésre, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

FOVAROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17. Ma és mindnapon A kínos véletlen

(L'attrage nocturne) Francia színmű 3 képbén. Iria A. de Lorbe és Masson Forastier.

Párisban, Londonban és Bécsben több mint 1000 előadást ért. A Műkörtben reggel 6 óráig Vörös Elek előadására hangverseny.

Phonograph és Grammophonok

csakis elsőrendű gyártmány már 6.50 frttól kezdve

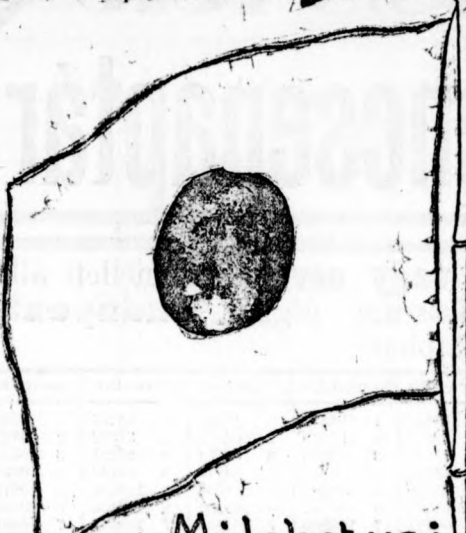
Révész Gyula és Tsa hangszer-osztályában

Budapest, IV., Múzeum-körút 19N. Hangszerek és lemezekben a legújabb műsor. Ujl Odeon lemezek mindkét oldat készíthetők. Ujl Részletfizetésre is! Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden sorsjegy nyor.

Olasz vörös sorsjegy. Kapható 36 havi részletfizetésre. Havi befizetés: 1 darabra 2.-, 2 4.-, 3 5.95

HOZÁS MÁR MÁJUS 17-18-án

Milehet vaj ritka
E könyvnek már
A szerencse is
nem oly ritka
Lám ezt Japán
eltanulta
Segy másnak sugja
A két fruska
A hozományom
meglezen
Hecht!
Bankházból
Van sorsjegyem.

HOZÁS MÁR

MÁJUS 17 és 18-án

MECHT BANKHÁZ RÉSZTÁRS.

BUDAPEST, FERENCZIEK-TERE 6.

FIÓK: ERZSÉBET-KÖRÜT 32.

A „KAISER”-hajók.

Kaiser Wilhelm II. 215 méter hosszú,
Kronprinz Wilhelm, 202 méter hosszú,
Kaiser Wilhelm d. Grosse 198 méter hosszú,
Kaiserin Mária Terézia, 166 méter hosszú.

Fenti hajókkal juthatni

6-7 nap alatt Breméből Newyorkba.

INDULAS KEBDI NAPON.

Breméből Amerikába „Kaiser”-hajóval

140 koronáért,
postahajóval

120 koronáért.

Cigaretta-zók!
Legjobbák a Ritzpapírból gyártott: Uránia szivarkahüvelyek. Beszereshetők Uránia szivarkahüvely raktárban. Budapest, Kertész-u 33. Mintázott árjegyzék ingyen és bérmentve. 17967

BUTOROK.
Háló- ebédli, és szalon butorok, úgy készpénzért, mint részletfizetésre árfélm-lés nélkül, olcsóbban mint bárhol, kaphatók. Erzsébet-körút 48. Kormányal szemben.
BUCHINGER J. butoriparosnál.

31837. szám. II. 1.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. állami létenyészintézetek katonai legénység részére 1905. évi január hó 1-től 1910. év december hó végéig terjedő időre, vagyis hat évre szükséges egyenruházat, ágyneműek, lőszereivények és istálló-szerek szállítása biztosítandó lévén, felhívatnak az erre vállalkozók, hogy ajánlatukat

1904. év május hó 30-ik napjának délelőtti 10 óráig Petzrk Janos a m. k. földmívelésügyi miniszterium segédhivatali főigazgatójához (Budapest, Országház tér 11. szám, félemelet 29. ajtó) nyújták be.

A feltételek és a szállítandó cikkek részletes jegyzéke megtekinthetők Budapesten: A m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnál (a m. k. áll. létenyészintézetek katonai felügyelőségénél (Országházi tér 11. félemelet 39. sz. ajtó) és a létenyészintézetek számviteli csoportjánál (Országház-tér 11. félemelet 37. sz. ajtó) továbbá a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál. Vidéken: A kisbéri, bábolnai, mezöhegyesi és alsó-zombatfalvi méneparancsnokságnál, a székesfehérvári, nagykőrösi, debreczeni és sepsiszentgyörgyi mentelep parancsnokságnál, a kisbéri, bábolnai, mezöhegyesi és fogarasi ménesbirtok igazgatóságánál, a gödöllői koronauradalom igazgatóságánál, végül az összes kereskedelmi és iparkamaránál.

Végre megjegyeztük, hogy a szállítási feltételek és a szállítandó cikkek részletes jegyzéke egy levelezőlapon nyilvánított óhajra a m. kir. földmívelésügyi miniszterium számviteli csoportjának létenyészintézetek számviteli csoportja által bárkinek is díjtalanul megküldend.

A szállítandó cikkek mintapéldányai a földmívelésügyi miniszterium félemelet 39. sz. helyiségében 1904. május hó 1-től kezdve d. e. 10 óráig megtekinthetők.

Budapest, 1904. április 21.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Jutalomdíjazott a

SACHS ÁRMIN UTÓDA-FÉLE
(Cégtulajdonos: Sachs Sándor)
első magy. cs. és kir. szabadalmazott
hordozható jégszekrénygyár
Budapesten. Gyár és főraktárhelyiség:
VIII. ker. Bezerédy-utca 19. szám.
Külföldre a nagy milleniumi éremmel

Ajánlja ujjonnan szerkesztett jégszekrényeket a sör, bor, tej, víz, hús, étel stb. behűtésére, valamint tartályait fagyaltak számára a gépek annak előállítására, minden nagyságban és alakban, nemkülönben szabadalmazott legújabb és leggyakoribb fémhábró és ónhábró csapjait és hordozhatókat, szellőztető szerűket, melyek folyton a legújabbok. Választékban rakomány tartásnak, a legolcsóbb árak mellett. Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek.

KISS szerencsésége NAGY Szerencsenaptár KISS-féle

Mindenki tegyen szerencsekísérletet a **születése- vagy nevénapja** mellett álló számmal, mely csakis **Kiss Károly és Társa** cégnél **Budapest, Erzsébet-körút 19.** kapható.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 78257	1 78256	1 67681	1 39591	1 60116	1 33837	1 78238	1 67657	1 93394	1 91920	1 64247	1 27393
2 78259	2 67680	2 39590	2 60110	2 33836	2 77235	2 67656	2 93391	2 91919	2 64246	2 37332	2 94228
3 67628	3 39588	3 60104	3 33835	3 78234	3 67505	3 93390	3 91918	3 64245	3 37331	3 94227	3 68746
4 37783	4 60099	4 33834	4 78232	4 67653	4 93384	4 64243	4 64244	4 37330	4 94226	4 68744	4 108984
5 60093	5 33833	5 78231	5 67651	5 93383	5 64242	5 91350	6 37329	5 94225	5 68743	5 108982	5 102157
6 33832	6 78230	6 67649	6 93382	6 64241	6 91349	6 37328	6 94221	6 68742	6 108981	6 102156	6 106042
7 78229	7 67648	7 93378	7 64240	7 91348	7 37327	7 94220	7 68741	7 108980	7 102155	7 106541	7 108018
8 67647	8 93376	8 64239	8 91347	8 34096	8 94217	8 68740	8 108976	8 102154	8 106040	8 108017	8 95344
9 92592	9 90426	9 91346	9 33841	9 94211	9 68739	9 108799	9 102152	9 106039	9 108016	9 95343	9 108113
10 64238	10 91345	10 33840	10 94210	10 68738	10 108798	10 102151	10 106037	10 108015	10 95342	10 108112	10 92589
11 91344	11 33839	11 94209	11 68737	11 108791	11 102150	11 106036	10 108014	11 95341	10 108108	11 92578	11 67627
12 33838	12 94207	12 68736	12 108790	12 102148	12 106034	12 108013	12 95339	12 108106	12 92576	12 67626	12 78250
13 94204	13 68017	13 108789	13 102147	13 106033	13 108012	13 95338	13 108105	13 92498	13 67625	13 78249	13 64231
14 68016	14 108788	14 102146	14 106032	14 108011	14 95338	14 108104	14 92496	14 67624	14 78248	14 64230	14 92578
15 108781	15 102139	15 106031	15 108010	15 95337	15 108102	15 92495	15 67623	15 78247	15 64229	15 92576	15 68015
16 102103	16 106030	16 108029	16 95336	16 108100	16 92494	16 67622	16 78246	16 63475	16 92499	16 68014	16 64244
17 106029	17 108027	17 95335	17 108099	17 92489	17 78245	17 63474	17 92498	17 68013	17 64243	17 79348	
18 108006	18 85334	18 108095	18 92488	18 67322	18 78244	18 51477	18 92497	18 68012	18 64242	18 79347	18 21874
19 95333	19 108094	19 67321	19 67321	19 78243	19 93600	19 92496	19 68011	19 64241	19 79345	19 20573	19 60088
20 108093	20 78242	20 67318	20 78242	20 39599	20 92495	20 68010	20 64240	20 79344	20 20572	20 60086	20 90437
21 78240	21 67317	21 78241	21 39597	21 92494	21 68009	21 64239	21 79343	21 20571	21 60085	21 90435	21 64605
22 67304	22 78240	22 39595	22 92493	22 68008	22 64237	22 79342	22 20570	22 60084	22 90434	22 64604	22 91933
23 78239	23 39594	23 92490	23 68007	23 64236	23 79341	23 20569	23 60082	23 90433	23 64603	23 78256	23 93656
24 39593	24 92489	24 68006	24 64235	24 79340	24 20568	24 60081	24 90432	24 64250	24 78255	24 91932	24 95350
25 92488	25 68005	25 64235	25 79339	25 20566	25 60080	25 90431	25 64249	25 78252	25 91926	25 93655	25 102134
26 68002	26 64233	26 79338	26 20565	26 60079	26 90430	26 64248	26 78252	26 91925	26 93654	26 93649	26 106047
27 64232	27 79337	27 20564	27 60078	27 90429	27 64247	27 78249	27 91924	27 93653	27 93648	27 102128	27 108040
28 79336	28 20563	28 60076	28 90428	28 64246	28 78246	28 91923	28 93652	28 93647	28 102124	28 106046	28 106048
29 20554	29 59399	29 90427	29 64245	29 78245	29 91922	29 93651	29 93646	29 102118	29 106045	29 108039	29 94232
30 59398	30 90426	30 64244	30 78244	30 91921	30 93398	30 95345	30 102116	30 106044	30 108038	30 94230	30 102137
31 90425	31 78243	31 93396	31 93396	31 81 102108	31 106043	31 106043	31 106043	31 94229	31 94229	31 108041	

A szíves megrendeléseket postafordulattal — de legkésőbb 8 napon belül — kérjük, hogy a kívánt szám időközben el ne adassék.

Ugy mint eddig, ezután is a Kiss Károly és Társa cég ezen lapban minden húzás után és az utolsó osztály folyamán, minden húzásnap után fogja vevőinek összes nyereményekkel kihuzott sorsjegyeit leközzeltetni úgy, hogy e lap minden olvasója, ki egyuttal üzletfele is a KISS-féle bankháznak, ezen lap után nyerhet azonnal értesülést sorsjegyeiről. — Vegyen tehát szerencsesorsjegyeket csakis a KISS-féle bankházban, mert

KISS szerencsésége NAGY.

Szenzáció!!

Erzsébet-körút 19. szám alatti központi üzletünk kirakataiban szerencse naptárunk eredeti sorsjegyekkel van kiállítva. Mindenki próbálja ki szerencsését egy ilyen születésnap-szerencse-sorsjeggyel, mert

KISS szerencsésége NAGY

A XIV. osztályosorsjáték első osztályának húzása már május 17. és 18-án lesz.

Az I. osztály sorsjegyek árai:

Egy nyolcad sorsjegy ára	1 kor. 50 fill.
Egy negyed	" " 3 " "
Egy fél	" " 6 " "
Egy egész	" " 12 " "

Kiss Károly és Társa

a magy. kir. osztályosorsjáték
főelárusító helye.

Központ: **Erzsébet-körút 19.** Telefon **436.**

Fiókok:

Ferenciek-tere 3. Telefon **20-25.**

Andrássy-ut 92. Telefon **51 50.**

Sürgöny-cím: **Karkis, Budapest.**

Legszerencsésőbb

sorsjátéküzlet az országban!

Tessék levágni és címünkre beküldeni.

Megrendelés.

Kiss Károly és Tsa Bankháza

Budapest, Erzsébet-körút 19.

Szíveskedjék nekem a XIV. sorsjáték I. osztályára sorsjegyet, hivatalos tervet és húzás után hivatalos nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát kor. fillért { mellékelten bélyegeken külön, egyidejűleg postautalványon küldöm, kérem utánvételezni, a sorsjegy vétele után befizetési lap után fogom küldeni.

(A meg nem felelő módot szíveskedjék áthuzni!)

Pontos
cím: { Név és
Lakhely, utca, házzám :
B. N. Utolsó posta :